

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΥΡΙΩΝ
ΚΛΑΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΔΡΑΣΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ
ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

ΥΠΟΕΡΓΟ

ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΑΘΗΝΑ, ... / .... /2022

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

A. Τις ενωσιακές διατάξεις:

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 241/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθορίζονται, με απόφαση του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργού, το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των δράσεων και έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.
2. Την υπ' αρ. 10152/21 Εκτελεστική απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, με την οποία εγκρίθηκε το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την Ελλάδα.
3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (L 187/1) [Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός (ΓΑΚ)].
4. Τον Κανονισμό ΕΕ 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους γενικούς δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (L 193/1).
5. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου
6. Την παράγραφο 1 του άρθρου 63 του Κανονισμού 809/2014/ΕΕ, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση.

A. Τις εθνικές διατάξεις:

1. Του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» (Α'98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019.
2. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό κράτος: Οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
3. Το π.δ. 97/2017 « Οργανισμός Υπουργείου Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α' 138)
4. Το π.δ. 40/2021 « Μεταφορά Υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων και Γενικών Γραμματειών, σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών» (Α'100).
5. Το ΠΔ 8/2022 «Διορισμός Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α' 19)

6. Τον ν. 4820/2021 «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις» και ιδίως τα άρθρα 189 έως 204 (Α' 130).
7. Τον ν. 4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Α' 135).
8. Το Ν. 4772/2021 και ειδικότερα το άρθρο 42 «Διαδικασία ένταξης και χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων έργων και προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (Α'17).
9. Τα άρθρα 270 έως και 281 του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α'207) και ιδίως το άρθρο 272 για την σύσταση στο Υπουργείο Οικονομικών της αυτοτελούς Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.
10. Τον ν. 4555 /2018, «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Εμβάθυνση της Δημοκρατίας Ενίσχυση της Συμμετοχής Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις» (Α' 133).
11. Την υπ' αρ. 35259/24.03.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύσταση και Λειτουργία Λογαριασμού για την εθνική χρηματοδότηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (Β' 1197).
12. Την υπ' αρ. 119126/2021 απόφαση «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 4498).
13. Την υπ' αριθ. 119126 ΕΞ 2021/2021 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 4498).
14. Την υπ' αριθμ. 119138/28.09.2021 απόφαση (Β 4499) του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί συμπλήρωσης και εξειδίκευσης των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών (Β' 4499).
15. Την υπ' αριθ. πρωτ. 120141 ΕΞ 2021/2021 Απόφαση του Διοικητική της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης «Έγκριση του Εγχειριδίου Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης, δυνάμει της υπ' αριθ. 119126 ΕΞ 2021/2021 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών».
16. Το εγκεκριμένο εγχειρίδιο Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης.
17. Το με Α.Π. 42649/ΕΥΚΕ 5351/13.05.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Διευκρινήσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. Ε.Ε. 651/2014, ως προς τον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής».

18. Την με Α.Π. 23470 ΕΞ 2022/21-02-2022 γνωμοδότηση της ΚΕΜΚΕ με θέμα: «ΓΝ 28/22 επί σχεδίου πρόσκλησης για την υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης για την καινοτομία και την πράσινη μετάβαση στη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας».
19. Την υπ' αριθ. πρωτ. ....(ΑΔΑ: .....) Απόφασης Ένταξης της Δράσης/Έργου «Πράσινος Αγροτουρισμός» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ .....) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
20. Την με Α.Π. .... Έγκριση πρόσκλησης της Δράσης/Έργου «Πράσινος Αγροτουρισμός» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ.....) της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ).
21. Την υπ' αριθμ. .... σύμφωνη γνώμη της ΚεΜΚΕ με θέμα: Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για χρηματοδότηση από το Ελλάδα 2.0 στη Δράση Έργου «Πράσινος Αγροτουρισμός» (ID .....) με κωδικό ΟΠΣ ΤΑ .....

ΚΑΛΕΙ

Τους δυνητικούς δικαιούχους του Υποέργου 3: «**Πράσινος Αγροτουρισμός**» της Δράσης 1 «**Οικονομικός μετασχηματισμός του αγροτικού τομέα**» του **Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας**, να υποβάλλουν αίτηση σύμφωνα με τους ακόλουθους όρους, προϋποθέσεις και περιορισμούς.

1. Προκηρυσσόμενο Υποέργο

Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Δράση 1: Οικονομικός μετασχηματισμός του αγροτικού τομέα

Υποέργο 1: «Πράσινος Αγροτουρισμός»

Στο πλαίσιο της παρούσας καθορίζεται το ακόλουθο καθεστώς ενισχύσεων:

Καθεστώς ενισχύσεων σε «**τουριστικές δραστηριότητες**». Αφορά σε επενδυτικά σχέδια στον τομέα του τουρισμού, τα οποία συνδέουν τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα, με τον τριτογενή, δημιουργώντας ένα νέο τουριστικό προϊόν το οποίο αναδεικνύει και προωθεί τα τοπικά προϊόντα (άρθρο 2, παρ. 15 του ΓΑΚ).

2. Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας ισχύουν οι ορισμοί του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού, (Καν. 651/2014 της Επιτροπής), εφεξής ΓΑΚ, της υπ' αρ. 119126/2021 απόφασης «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 4498), εφεξής ΣΔΕ καθώς και οι κάτωθι ορισμοί:

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Γενικοί ορισμοί (Άρθρο 2, ΓΑΚ)	
Ενίσχυση	Κάθε μέτρο που πληροί όλα τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης
Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις ή ΜΜΕ	Οι επιχειρήσεις που πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα Ι του ΓΑΚ
Μεγάλες επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις που δεν πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο

	<p>παράρτημα Ι του ΓΑΚ</p>
<p>Προβληματική επιχείρηση</p>	<p>Η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις</p> <p>α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει ως μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (6) και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, και κάθε διαφορά από έκδοση υπέρ το άρτιο.</p> <p>β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 2013/34/ΕΕ·</p> <p>γ) εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της·</p> <p>δ) εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης·</p> <p>ε) εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜΜΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και 2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0.

Έναρξη των εργασιών	Το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως «έναρξη των εργασιών» νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση
Ένταση ενίσχυσης	Το ακαθάριστο ποσό της ενίσχυσης εκφραζόμενο ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων
Ενισχυόμενες περιοχές	Οι περιοχές που προσδιορίζονται σε εγκεκριμένο χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων που έχει εγκριθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) της Συνθήκης για την περίοδο από 1ης Ιουλίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2021 όσον αφορά τις περιφερειακές ενισχύσεις που χορηγούνται έως την 31η Δεκεμβρίου 2021, και οι περιοχές που προσδιορίζονται σε εγκεκριμένο χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων που έχει εγκριθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) της Συνθήκης για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2022 έως την 31η Δεκεμβρίου 2027 όσον αφορά τις περιφερειακές ενισχύσεις που χορηγούνται μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2021
Ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης	Η ημερομηνία απονομής στον δικαιούχο του εννόμου δικαιώματος να λάβει την ενίσχυση σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό καθεστώς
Ενσώματα στοιχεία ενεργητικού	Τα στοιχεία ενεργητικού που συνίστανται σε γήπεδα, κτίρια και μονάδα παραγωγής, μηχανήματα και εξοπλισμό
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	Τα στοιχεία ενεργητικού που δεν έχουν φυσική ή χρηματοοικονομική υπόσταση, όπως δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, άδειες εκμετάλλευσης, τεχνογνωσία ή άλλη διανοητική ιδιοκτησία
Ορισμοί για Περιφερειακές Ενισχύσεις (άρθρο 14, ΓΑΚ)	
ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις	Οι περιφερειακές ενισχύσεις που χορηγούνται για αρχική επένδυση ή για αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα
Καθεστώς που στοχεύει σε περιορισμένο αριθμό συγκεκριμένων τομέων οικονομικής δραστηριότητας	Το καθεστώς που καλύπτει δραστηριότητες οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής λιγότερων από πέντε τάξεων (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός) της στατιστικής ταξινόμησης οικονομικών δραστηριοτήτων NACE αναθ. 2
Αρχική επένδυση	α) η επένδυση σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού σε σχέση με τη δημιουργία νέας επιχειρηματικής εγκατάστασης, την επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης, τη διαφοροποίηση της παραγωγής μιας επιχειρηματικής εγκατάστασης σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτή ή τη θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης· ή β) η απόκτηση στοιχείων ενεργητικού που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει ή θα είχε κλείσει αν δεν είχε αγοραστεί και η οποία αγοράζεται από επενδυτή που δεν σχετίζεται με τον πωλητή και αποκλείει την απλή εξαγορά των μετοχών μιας επιχείρησης

<p>Ίδια ή παρεμφερής δραστηριότητα</p>	<p>Κάθε δραστηριότητα που εμπίπτει στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός) της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων NACE αναθ. 2, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1893/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων NACE — αναθεώρηση 2 και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3037/90 του Συμβουλίου και ορισμένων κανονισμών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικών με ειδικούς στατιστικούς τομείς</p>
<p>Αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα</p>	<p>α) η επένδυση σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού σχετικά με τη δημιουργία νέας επιχειρηματικής εγκατάστασης ή τη διαφοροποίηση της δραστηριότητας επιχειρηματικής εγκατάστασης, υπό την προϋπόθεση ότι η νέα δραστηριότητα δεν είναι η ίδια ή παρεμφερής με εκείνη που ασκούσαν προηγουμένως στην εγκατάσταση·</p> <p>β) η απόκτηση των στοιχείων ενεργητικού που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει ή θα είχε κλείσει εάν δεν είχε αγοραστεί και η οποία αγοράζεται από επενδυτή που δεν έχει σχέση με τον πωλητή, υπό την προϋπόθεση ότι η νέα δραστηριότητα που θα ασκείται με τη χρήση των αποκτηθέντων στοιχείων ενεργητικού δεν είναι ίδια ή παρεμφερής με εκείνη που ασκούσαν στην επιχειρηματική εγκατάσταση πριν από την αγορά·</p>
<p>Μεγάλο επενδυτικό έργο</p>	<p>Η αρχική επένδυση με επιλέξιμες δαπάνες άνω των 50 εκατ. ευρώ, υπολογιζόμενες με τις τιμές και τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης·</p>
<p>Μετεγκατάσταση</p>	<p>Μεταφορά της ίδιας ή παρεμφερούς δραστηριότητας ή μέρους αυτής από επιχειρηματική εγκατάσταση στο έδαφος συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας ΕΟΧ (αρχική εγκατάσταση) σε επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία πραγματοποιείται η ενισχυόμενη επένδυση στο έδαφος άλλου συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας ΕΟΧ (ενισχυόμενη εγκατάσταση). Μεταφορά υπάρχει όταν το προϊόν ή η υπηρεσία στην αρχική και στην ενισχυόμενη εγκατάσταση εξυπηρετεί, τουλάχιστον εν μέρει, τον ίδιο σκοπό και καλύπτει τις απαιτήσεις ή τις ανάγκες του ίδιου τύπου πελατών και χάνονται θέσεις εργασίας στην ίδια ή παρεμφερή δραστηριότητα σε μία από τις αρχικές εγκαταστάσεις του δικαιούχου στον ΕΟΧ·</p>
<p>Τουριστικές δραστηριότητες</p>	<p>Οι ακόλουθες δραστηριότητες κατά την έννοια της NACE αναθ. 2:</p> <p>α) NACE 55: Καταλύματα</p> <p>β) NACE 56: Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης</p> <p>γ) NACE 79: Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες</p> <p>δ) NACE 90: Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση</p> <p>ε) NACE 91: Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες</p> <p>στ) NACE 93: Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας</p>
<p>Χάρτης Περιφερειακών Ενισχύσεων (Χ.Π.Ε.)</p>	<p>Κατάλογος των ελληνικών περιφερειών που έχουν οριστεί ως επιλέξιμες για περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στις Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα και έχουν λάβει την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων ορίζονται</p>

	τα ανώτατα ποσοστά ενισχύσεων που δύνανται να χορηγούνται για αρχικές επενδύσεις στις περιφέρειες της χώρας
Ορισμοί για την παρούσα πρόσκληση	
ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Αίτηση ενίσχυσης	Η αίτηση υπαγωγής στη Υπομέτρο η οποία περιλαμβάνει την αίτηση, την Υπεύθυνη Δήλωση του παραρτήματος IV και τον φάκελο υποψηφιότητας. Ο φάκελος υποψηφιότητας περιλαμβάνει την οικονομοτεχνική μελέτη του παραρτήματος VI και τα δικαιολογητικά του παραρτήματος II
Επενδυτικό Σχέδιο – Οικονομοτεχνική μελέτη:	Το κείμενο το οποίο βασίζεται στο υπόδειγμα του παραρτήματος VI και περιγράφει με εμπειριστατωμένο και λεπτομερή τρόπο την υπό ένταξη επένδυση, συμπεριλαμβανομένου ενός χρονοδιαγράμματος υλοποίησης.
Ενιαίο επενδυτικό σχέδιο	Για την εφαρμογή του παρόντος, ως ενιαίο επενδυτικό σχέδιο θεωρείται κάθε πρόσθετη αρχική επένδυση του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου), περιλαμβανομένων και των συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων, η οποία αρχίζει εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών για άλλη ενισχυόμενη επένδυση στην ίδια περιφέρεια (Nuts 3) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Μαΐου 2003 για τη θέσπιση μιας κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) (L 154) (αρ. 14 παρ. 13 Γ.Α.Κ.). Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα επενδυτικού σχεδίου ενισχύσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι ενισχύσεις σε συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις, δεν μπορεί να υπερβούν σωρευτικά τα τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και τα σαράντα πέντε εκατομμύρια (45.000.000) ευρώ για το σύνολο των συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων, με την επιφύλαξη των περιορισμών του άρθρου 4 του Γ.Α.Κ. Οι περιορισμοί αυτοί ισχύουν για τα επενδυτικά σχέδια, τα οποία υπάγονται στο παρόν και για χρονική περίοδο τριών (3) ετών από την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου του. Ως ποσό ενίσχυσης, ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο, λαμβάνεται υπόψη το εγκριθέν με την απόφαση υπαγωγής. Το υπερβάλλον ποσό ενίσχυσης περικόπτεται αναλογικά κατά είδος ενίσχυσης και ομάδα δαπανών.
Συνεργαζόμενες Επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις στις οποίες τα φυσικά πρόσωπα ή οι εταιρείες που μετέχουν σ' αυτή μετέχουν και με ποσοστό από 25-50% σε άλλες επιχειρήσεις. Στην περίπτωση αυτή αθροίζεται ο κύκλος εργασιών και ο αριθμός των ΕΜΕ κατά το ποσοστό συμμετοχής των φυσικών προσώπων ή των εταιρειών.
Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις στις οποίες τα φυσικά πρόσωπα ή οι εταιρείες που μετέχουν σ' αυτή μετέχουν και με ποσοστό >50% σε άλλες επιχειρήσεις. Στην περίπτωση αυτή αθροίζεται ο κύκλος εργασιών και ο αριθμός ΕΜΕ της συνδεδεμένης, κατά το 100%.
Ανεξάρτητες Επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις στις οποίες τα φυσικά πρόσωπα ή οι εταιρείες που μετέχουν σ' αυτή, μπορούν να μετέχουν και σε άλλες επιχειρήσεις με ποσοστό συμμετοχής <25%.
Αγροδιατροφική αλυσίδα	Δομή που προσδίδει αξία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων παραγωγής αγροτικών προϊόντων, ενισχύοντας παράλληλα όλους εκείνους τους εσωτερικούς επιχειρησιακούς μηχανισμούς της εφοδιαστικής αλυσίδας για την ανάπτυξη επιχειρηματικών κινήτρων και την εξασφάλιση της παραγωγής και διανομής προϊόντων στον κατάλληλο τόπο και χρόνο.
Βιώσιμο επιχειρηματικό σχέδιο	Η χρηματοδότηση που παρέχεται στις επιλέξιμες επιχειρήσεις βασίζεται σε βιώσιμο επιχειρηματικό σχέδιο, το οποίο περιέχει λεπτομέρειες

	σχετικά με το προϊόν, τις πωλήσεις και την εξέλιξη της κερδοφορίας και καθορίζει την εκ των προτέρων χρηματοοικονομική βιωσιμότητα
Καινοτομία	Η εφαρμοσμένη χρήση της γνώσης με σκοπό την παραγωγή νέων προϊόντων, διαδικασιών ή/και υπηρεσιών που βρίσκουν άμεσης εφαρμογής
Ψηφιακός Μετασχηματισμός	Η διείσδυση των ψηφιακών τεχνολογιών στις επιχειρήσεις και ο αντίκτυπος των τεχνολογιών στην κοινωνία. Ενδεικτικά αφορά: α) Τις ψηφιακές πλατφόρμες, το Διαδίκτυο των Πραγμάτων, το υπολογιστικό νέφος και η τεχνητή νοημοσύνη. Είναι τεχνολογίες που επηρεάζουν τομείς όπως ο αγροδιατροφικός κλάδος, η εργοστασιακή παραγωγή κ.ά., μεταμορφώνοντας τις ζωές των ανθρώπων β) Οι τεχνολογίες μπορούν να συμβάλουν στη βελτιστοποίηση των διαδικασιών παραγωγής, στη μείωση των εκπομπών και των αποβλήτων, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των εταιρειών και στη διάθεση νέων υπηρεσιών και προϊόντων στην αγορά

3. Περιεχόμενο της πρόσκλησης

3.1 Γενικές προϋποθέσεις ένταξης στο υποέργο

1. Ο Καν. 651/2014 και κατά συνέπεια και η παρούσα δεν εφαρμόζεται στα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που συνιστούν, είτε αυτά καθαυτά είτε οι όροι που τα συνοδεύουν ή η εφαρμοζόμενη μέθοδος χρηματοδότησής τους, παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που τα καθιστά παράνομα στο σύνολό τους, και ιδίως:

α) σε μέτρα ενίσχυσης βάσει των οποίων η χορήγηση ενισχύσεων υπόκειται στην υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί στο αντίστοιχο κράτος μέλος είτε την έδρα του είτε την κύρια εγκατάστασή του. Ωστόσο, είναι αποδεκτή η υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί, κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάστημα στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση

β) σε μέτρα ενίσχυσης βάσει των οποίων η χορήγηση ενισχύσεων υπόκειται στην υποχρέωση του δικαιούχου να χρησιμοποιεί προϊόντα εγχώριας παραγωγής ή εθνικές υπηρεσίες

γ) σε μέτρα ενίσχυσης τα οποία περιορίζουν τη δυνατότητα των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.

2. Σύμφωνα με το αρ. 8 του ΓΑΚ για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται στην ενισχυόμενη δραστηριότητα, στο ενισχυόμενο έργο ή στην επιχείρηση.

α) Εάν ενωσιακή χρηματοδότηση που υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς, τις κοινές επιχειρήσεις ή άλλους φορείς της Ένωσης και δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του κράτους μέλους συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας.

β) Οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις με προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρευθούν:

αα) με οποιοσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες

ββ) με οποιοσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, όσον αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, μόνο αν η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ενίσχυσης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζονται στην ενίσχυση αυτή.

γ) Οι απαλλασσόμενες κρατικές ενισχύσεις δεν σωρεύονται με οποιοσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο ΙΙΙ του Καν. 651/2014.»

3. Κάθε αίτηση ενίσχυσης προκειμένου να κριθεί επιλέξιμη για ένταξη στο Υποέργο, πέραν των λοιπών όρων, προϋποθέσεων και περιορισμών της παρούσας περιλαμβάνει περιφερειακές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 14 του Καν. 651/14 όπως εξειδικεύονται στο άρθρο 3.7 της παρούσας πρόσκλησης, για επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα ή/και άυλα στοιχεία ενεργητικού σε τουριστικές δραστηριότητες, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2 και εξειδικεύονται στο παράρτημα ΙΧ. Οι ενισχύσεις:

α) χορηγούνται για αρχική επένδυση ή αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα κατά περίπτωση μεγέθους δικαιούχου,

β) πληρούν τις προϋποθέσεις του ενιαίου επενδυτικού σχεδίου,

γ) στην περίπτωση συγχώνευσης κύριων ή/και μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων η συγχώνευση συνοδεύεται με ποιοτική αναβάθμιση και κατ' εφαρμογή του άρθρου 22 του ΓΑΚ δεν αφορά τη συγχώνευση νεοσύστατων επιχειρήσεων. Ποιοτική αναβάθμιση υφίσταται όταν το κύριο ή το μη κύριο ξενοδοχειακό κατάλυμα που προκύπτει από τη συγχώνευση, κατατάσσεται σε κατηγορία μεγαλύτερη, από τη μεγαλύτερη κατηγορία των καταλυμάτων που συγχωνεύονται.

δ) περιλαμβάνουν πλάνο βιωματικού τουρισμού ο οποίος περιλαμβάνει δράσεις γαστρονομίας και άλλων μορφών εναλλακτικού τουρισμού.

4. Δικαιούχοι ΜΜΕ υποβάλουν αιτήσεις ενίσχυσης που πληρούν τις προϋποθέσεις της αρχικής επένδυσης. Οι προϋποθέσεις πληρούνται εφόσον:

α) η αίτηση ενίσχυσης περιλαμβάνει δαπάνες σε καινούργια ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού για τη δημιουργία νέας επιχειρηματικής εγκατάστασης, την επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης, τη διαφοροποίηση της παραγωγής μιας επιχειρηματικής εγκατάστασης σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτή ή τη θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης,

β) η αίτηση ενίσχυσης περιλαμβάνει απόκτηση στοιχείων ενεργητικού που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει ή θα είχε κλείσει αν δεν είχε αγοραστεί και η οποία αγοράζεται από επενδυτή που δεν σχετίζεται με τον πωλητή και αποκλείει την απλή εξαγορά των μετοχών μιας επιχείρησης.

5. Συμμορφώνονται με το άρθρο 14, παράγραφος 16 του Καν. 651/14 επιβεβαιώνοντας ότι, κατά τα δύο έτη που προηγούνται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης ενίσχυσης, δεν έχουν προβεί σε μετεγκατάσταση στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση

για την οποία ζητείται η ενίσχυση, και δεσμεύονται ότι δεν θα το πράξουν εντός μέγιστης περιόδου δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση.

6. Κάθε αίτηση ενίσχυσης τηρεί το σύνολο των προϋποθέσεων του Γενικού μέρους και των κατά περίπτωση ειδικών άρθρων του ΓΑΚ ακόμα και εάν αυτές δεν αναφέρονται ρητά στην παρούσα.

7. Σχετικά με τη σώρευση ενισχύσεων που αφορά στα έργα της παρούσας ισχύουν τα προβλεπόμενα στον ΓΑΚ (Άρθρο 8).

α) Οι ενισχύσεις των έργων της παρούσας Πρόσκλησης μπορούν να σωρευθούν με οποιοσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες.

β) Οι ενισχύσεις των έργων της παρούσας μπορούν να σωρευθούν με οποιοσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, όσον αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες (οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει), μόνον εάν η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που προβλέπονται στα αντίστοιχα άρθρα του ΓΑΚ.

γ) Σε περίπτωση που η σώρευση ενισχύσεων οδηγεί σε υπέρβαση των ορίων κοινοποίησης ή/και εντάσεων ή ποσών ενίσχυσης που προβλέπει ο ΓΑΚ, οι προς χορήγηση ενισχύσεις θα προσαρμόζονται ώστε να διασφαλίζεται η μη υπέρβαση των εν λόγω ορίων κοινοποίησης και εντάσεων ενίσχυσης.

δ) Για να εξακριβωθεί η τήρηση των ορίων κοινοποίησης και των μέγιστων εντάσεων ή ποσών ενίσχυσης που προβλέπονται στο Γ.Α.Κ., για την παρούσα δράση, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων που χορηγούνται κατά περίπτωση στο ενισχυόμενο επενδυτικό σχέδιο και στην επιχείρηση και ελέγχεται, μεταξύ άλλων, η περίπτωση τεχνητής κατάτμησης του (παρ. 2 του άρθρου 4 και παρ. 1 του 8 ΓΑΚ).

ε) Για να εξακριβωθεί η τήρηση των ορίων κοινοποίησης και των μέγιστων εντάσεων ή ποσών ενίσχυσης που προβλέπονται στο Γ.Α.Κ., για την παρούσα δράση, ελέγχονται οι περιπτώσεις συνδυασμού των ενισχύσεων του παρόντος με ενωσιακή χρηματοδότηση, η οποία υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς, τις κοινές επιχειρήσεις ή άλλους φορείς της Ένωσης και δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του Κράτους.

8. Οι ενισχύσεις λειτουργούν ως κίνητρο κατά την έννοια του άρθρου 6 του ΓΑΚ, για την περαιτέρω ανάπτυξη δραστηριοτήτων ή έργων και δεν παρέχονται για δραστηριότητες, τις οποίες θα ανέπτυξε ούτως ή άλλως ο δικαιούχος, ακόμη και αν δεν του είχε χορηγηθεί η ενίσχυση. Οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, μόνο εφόσον ο δικαιούχος έχει υποβάλει αίτηση ενίσχυσης πριν από την έναρξη των εργασιών του επενδυτικού σχεδίου. Έναρξη των εργασιών είναι το πρώτο χρονικά σημείο μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις περιπτώσεις απόκτησης του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού κατά την έννοια της περίπτωσης ε) της παραγράφου 3 του άρθρου 3.7, ως έναρξη των εργασιών νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση (άρθρο 2 στοιχείο 23 του ΓΑΚ). Η έναρξη εργασιών

του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη των σχετικών δαπανών.

9. Αρχή «Deggendorf». Δεν μπορούν να υπαχθούν σχέδια φορέων για τους οποίους εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία οι ενισχύσεις αυτές έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά (περ. α' και β' της παρ. 4 του άρθρου 1 ΓΑΚ). Κάθε επενδυτής, κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής οφείλει να δηλώνει ότι δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση σε βάρος της οποίας έχει κινηθεί η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου

10. Δεν έχει υποβληθεί και δεν θα υποβληθεί αίτηση ενίσχυσης σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες με αυτές που προτείνονται προς ενίσχυση στο παρόν Υποέργο.

11. Όπου απαιτείται οι επενδύσεις του παρόντος συμμορφώνονται με την αρχή της «Μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και συμμορφώνονται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01) του παραρτήματος ΙΧ.

12. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους των όρων δημοσιότητας του Καν. 651/2014 όπως ορίζονται αυτές ειδικότερα στα άρθρα 9 και 12 αυτού.

13. Ισχύουν και πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του γενικού μέρους και του κατά περίπτωση εφαρμοστέου ειδικού άρθρου του ΓΑΚ.

14. Ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις για την υλοποίηση θεμελιώδους αλλαγής στην παραγωγική διαδικασία, οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να υπερβαίνουν τις αποσβέσεις των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα που πρόκειται να εκσυγχρονιστεί κατά τη διάρκεια των τριών προηγούμενων οικονομικών ετών. Όσον αφορά ενισχύσεις που χορηγούνται για διαφοροποίηση υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης, οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να υπερβαίνουν κατά τουλάχιστον 200 % τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που επαναχρησιμοποιούνται, όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος που προηγείται της έναρξης των εργασιών.

15. Σε ότι αφορά την πλήρωση όρων του άρθρου 14 του ΓΑΚ:

α) Η ένταση της ενίσχυσης, εκφραζόμενη σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, δεν υπερβαίνει τη μέγιστη ένταση ενίσχυσης που προσδιορίζεται στον χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων όπως αυτός ισχύει κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης στη συγκεκριμένη ενισχυόμενη περιοχή.

β) Οι ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις χορηγούνται μόνο για αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα στη συγκεκριμένη περιοχή.

γ) Τα αποκτώμενα στοιχεία ενεργητικού πρέπει να είναι καινούρια.

δ) Για ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις για την υλοποίηση θεμελιώδους αλλαγής στην παραγωγική διαδικασία, οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να υπερβαίνουν τις αποσβέσεις των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα που πρόκειται να εκσυγχρονιστεί κατά τη διάρκεια των τριών προηγούμενων οικονομικών ετών. Όσον αφορά ενισχύσεις που χορηγούνται για διαφοροποίηση υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης, οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να

υπερβαίνουν κατά τουλάχιστον 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που επαναχρησιμοποιούνται, όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος που προηγείται της έναρξης των εργασιών.

ε) Η επένδυση διατηρείται στην περιοχή όπου χορηγείται η ενίσχυση για τουλάχιστον πέντε έτη, ή τουλάχιστον τρία έτη στην περίπτωση των ΜΜΕ, μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης. Αυτό δεν εμποδίζει την αντικατάσταση μονάδας ή εξοπλισμού που κατέστησαν παρωχημένα ή υπέστησαν βλάβες κατά την περίοδο αυτή, εφόσον η οικονομική δραστηριότητα διατηρείται στη συγκεκριμένη περιοχή κατά τη σχετική ελάχιστη απαιτούμενη περίοδο».

14. Χρηστή δημοσιονομική διαχείριση – Πρόληψη απάτης: Προς εξασφάλιση χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η χρήση των κονδυλίων οφείλει να συμμορφώνεται με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο: Για το λόγο αυτό, η Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (και εν συνεχεία η Υπηρεσία Διαχείρισης Έργων Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων) λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η πρόληψη, ο εντοπισμός και η αντιμετώπιση υποθέσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων που περιλαμβάνεται στην περιγραφή του σχετικού μηχανισμού στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0». Περαιτέρω, η εφαρμογή του «Ελλάδα 2.0» θα υπόκειται σε αποτελεσματικούς και αποδοτικούς ελέγχους (Κανονισμός ΕΕ αριθ. 241/2021, άρθρο 22).

3.2 Φορέας Υλοποίησης Δράσης Ενίσχυσης (ΦΥ)

1. Ως Φορέας Υλοποίησης Υποέργου Ενίσχυσης (ΦΥ) ορίζεται η Υπηρεσία Διαχείρισης Έργων Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ο οποίος αναλαμβάνει τη συνολική διαχείριση του Υποέργου σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (ν. 4270/2014), διασφαλίζοντας τον αναγκαίο διαχωρισμό αρμοδιοτήτων σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στο άρθρο 3Γ του ΣΔΕ, δηλαδή την προετοιμασία και έκδοση της πρόσκλησης, την ευθύνη για την αξιολόγηση και ένταξη των επενδυτικών σχεδίων, την παρακολούθηση της προόδου τους και την πιστοποίηση και καταβολή της ενίσχυσης στους δικαιούχους μέχρι την ολοκλήρωσή τους, τον έλεγχο τους και την παρακολούθηση των μακροχρονίων υποχρεώσεών τους.

2. Μέχρι ορισμού του ΦΥ χρέη ΦΥ ασκεί η Γενική γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

3.3 Στόχος της δράσης

1. Στόχος του Υποέργου, είναι:

α) Η αύξηση του βαθμού συνεργασίας μεταξύ των παραγωγικών τομέων.

β) Η βελτίωση της θέσης του αγροτών στην αλυσίδα αξίας.

γ) Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της αναγνωρισιμότητας των προϊόντων στις αγορές μέσα από την τοποθέτησή τους σε σημεία προσέλκυσης επισκεπτών – τουριστών και την ανάπτυξη δράσεων βιωματικού τουρισμού.

δ) Η ενσωμάτωση διαδικασιών καινοτομίας και χρήσης νέων τεχνολογιών αλλά και διαδικασιών φιλικών προς το περιβάλλον, που περιορίζουν το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής.

ε) Η βιώσιμη τοπική ανάπτυξη και η αποδοτικότερη διαχείριση των φυσικών πόρων.

2. Το κάθε επενδυτικό αποδεικνύει ότι εκπληρώνει τουλάχιστον έναν από τους ανωτέρω στόχους, επιπρόσθετα της περίπτωσης α) που είναι υποχρεωτική για όλα τα επενδυτικά.

3.4 Γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής

Γεωγραφική περιοχή εφαρμογής της δράσης είναι όλη η ελληνική Επικράτεια.

3.5 Πιστώσεις – Χρηματοδότηση

Η δημόσια ενίσχυση ανέρχεται σε **30.000.000,00 €** και χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την περίοδο 2022-2025.

3.6 Κατηγορίες ενισχύσεων

α) Η παρούσα πρόσκληση αφορά στις ακόλουθες κατηγορίες ενισχύσεων:

αα) Άρθρο 14 του τμήματος 1, του ΓΑΚ 651/2014 : «Περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις»

ββ) Άρθρο 18 του τμήματος 2, του ΓΑΚ 651/2014 : «Ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ»

γγ) Άρθρο 19 του τμήματος 2, του ΓΑΚ 651/2014 : «Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις»

δδ) Άρθρο 41 του τμήματος 7, του ΓΑΚ 651/2014 : «Επενδυτικές ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές»

3.7 Επιλέξιμες δαπάνες

1. Ενισχύονται επενδύσεις σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού πληρουμένων σε κάθε περίπτωση των προϋποθέσεων του κατά περίπτωση εφαρμοστέου άρθρου του ΓΑΚ. Οι επενδύσεις έχουν εύλογο κόστος υλοποίησης και πρέπει να τεκμηριώνονται εγγράφως με σαφή, συγκεκριμένο και επικαιροποιημένο τρόπο στην υποβαλλόμενη οικονομοτεχνική μελέτη.

2. Ο δυνητικός δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να τηρεί το σύνολο των προϋποθέσεων του Γενικού μέρους και του κατά περίπτωση ειδικού άρθρου του ΓΑΚ, ακόμα και εάν αυτές δεν αναφέρονται ρητά στην παρούσα πρόσκληση». Προϋπόθεση που θα πρέπει να προστεθεί για ενισχύσεις με κάθε νομική βάση.

3. Οι επενδυτικές ενισχύσεις συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφ' όσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 13, 14, 18, 19 και 41 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 και του κεφαλαίου Ι του Κανονισμού.

4. Οι **επιλέξιμες δαπάνες του Υποέργου 3: «Πράσινος αγροτουρισμός»** ανά κατηγορία ενισχύσεων του άρθρου 3.6, είναι οι ακόλουθες, τηρουμένης σε κάθε περίπτωση της ύπαρξης αρχικής επένδυσης

σύμφωνα με το αρ. 2 παρ. 49 του ΓΑΚ και στην περίπτωση μεγάλων επιχειρήσεων σε περιοχές για νέα οικονομική δραστηριότητα σύμφωνα με το αρ. 14 παρ. 3 του ΓΑΚ:

5. Δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων (ΓΑΚ άρθρο 14 του τμήματος 1) όπως ισχύουν κάθε φορά:
- α) Κατασκευή, απόκτηση ή εκσυγχρονισμός ακινήτων.
  - β) Διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να εξυπηρετούνται οι ανάγκες της μονάδας.
  - γ) Οχήματα για τη λειτουργία της επιχείρησης σε ποσοστό 30% του επιλέξιμου προϋπολογισμού της επένδυσης.
  - δ) Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού στον βαθμό που εξυπηρετεί την λειτουργία της μονάδας. Η επιλογή του μηχανολογικού εξοπλισμού θα γίνεται με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος (π.χ. τεχνολογίες χαμηλής κατανάλωσης ενέργειας, εξοικονόμησης ύδατος κ.ά.).
  - ε) Δαπάνες εξοπλισμού μηχανοργάνωσης της επιχείρησης (όπως αγορά τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακών μηχανημάτων, φωτοτυπικών, συστημάτων ασφαλείας εγκαταστάσεων, συστημάτων πυροσβεστικής προστασίας εγκαταστάσεων) που συνοδεύονται από τα αντίστοιχα πιστοποιητικά για την προστασία του περιβάλλοντος.
  - στ) Δαπάνες για κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένου ειδικού τύπου για μεταφορά ΑμεΑ.
  - ζ) Πάγια στοιχεία του ενεργητικού.
  - η) Αγορά γης σε ποσοστό 10% του επιλέξιμου προϋπολογισμού.
  - θ) Άυλα στοιχεία ενεργητικού, όπως απόκτηση λογισμικού και αποκτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εμπορικών σημάτων (συμπεριλαμβάνονται και επενδύσεις σε ψηφιακή αναβάθμιση των επιχειρήσεων) / Τεχνικές προδιαγραφές και σχεδιασμός προϊόντων / Έρευνες αγοράς / Εταιρική ταυτότητα & branding (logos, εταιρικές παρουσιάσεις κ.λπ.) / Σχεδιασμός προωθητικών ενεργειών και υλικού για εταιρείες και προϊόντα. Επιπλέον, επιλέξιμα είναι η απόκτηση πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας από αρμόδιους οργανισμούς (όπως ISO, HACCP, BRC GlobalStandards, IFS FoodStandard, GLOBALG.A.P. κ.λπ.) τα οποία εφαρμόζονται σε όλα τα στάδια της διατροφικής αλυσίδας, από τον αγρό έως και το ράφι και εξασφαλίζουν στον καταναλωτή την ποιότητα και την ασφάλεια των τροφίμων που καταναλώνει.
- Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού θα πρέπει αποδεδειγμένα να αφορούν καινοτόμες πρακτικές ή και προϊόντα, ή εφαρμογή καινοτόμων μεθόδων που καλύπτουν περισσότερους του ενός τομέα της αγροδιατροφικής αλυσίδας.
- Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού είναι επιλέξιμα για τον υπολογισμό των επενδυτικών δαπανών, εφόσον χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση, είναι αποσβεστέα, αγοράζονται σύμφωνα

με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή και περιλαμβάνονται στα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης στην οποία χορηγείται η ενίσχυση και παραμένουν συνδεδεμένα με το έργο για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση επί τουλάχιστον πέντε έτη ή τρία έτη στην περίπτωση των ΜΜΕ.

Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού ότι για τις μεγάλες επιχειρήσεις, οι δαπάνες άυλων στοιχείων ενεργητικού είναι επιλέξιμα μόνο μέχρι ανώτατου ποσοστού 50 % των συνολικών επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών για την αρχική επένδυση

6. Δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων

α) **Ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ (ΓΑΚ 651/2014, άρθρο 18 του τμήματος 2)**

Επιλέξιμες δαπάνες για τις οποίες χορηγούνται ενισχύσεις, με την επιφύλαξη ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 18 είναι οι ακόλουθες:

αα) Οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στο κόστος των συμβουλευτικών υπηρεσιών που παρέχονται από εξωτερικούς συμβούλους.

ββ) Οι εν λόγω υπηρεσίες δεν πρέπει να αποτελούν συνεχή ή περιοδική δραστηριότητα ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, όπως τακτικές υπηρεσίες παροχής φορολογικών και νομικών συμβουλών ή διαφημιστικές υπηρεσίες

γγ) Δυνητικοί δικαιούχοι είναι μόνο ΜΜΕ και σε κάθε περίπτωση απαιτείται να πληρούνται το σύνολο των προϋποθέσεων του Γενικού Μέρους και του κατά περίπτωση εφαρμοστέου άρθρου του ΓΑΚ.

β) **Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις (ΓΑΚ 651/2014, άρθρο 19 του τμήματος 2)**

αα) Επιλέξιμες οι δαπάνες συμμετοχής σε οποιαδήποτε εμπορική έκθεση (μίσθωσης, εγκατάστασης και διαχείρισης περιπτέρου).

ββ) Δυνητικοί δικαιούχοι είναι μόνο ΜΜΕ και σε κάθε περίπτωση απαιτείται να πληρούνται το σύνολο των προϋποθέσεων του Γενικού Μέρους και του κατά περίπτωση εφαρμοστέου άρθρου του ΓΑΚ.

γ) **Επενδυτικές ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΓΑΚ 651/2014, άρθρο 41 του τμήματος 7)**

αα) Ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές δεν ενισχύεται ως μεμονωμένη δράση, αλλά ως τμήμα της συνολικής παραγωγικής επένδυσης.

ββ) Η δυναμικότητα των δαπανών σε ΑΠΕ αφορούν μόνο στην κάλυψη των αναγκών λειτουργίας της ενισχυόμενης επιχείρησης. Η υποχρέωση αυτή τεκμηριώνεται με την υποβολή μελέτης ενεργειακών απαιτήσεων (προσκόμιση με την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου) στην οποία γίνεται ανάλυση του ποσοστού κάλυψης των αναγκών λειτουργίας. Βάσει της μελέτης αυτής, γίνεται ανάλυση του τρόπου υποκατάστασης της ενέργειας και εκτιμάται η αποδοτικότητα της επένδυσης

υποκατάστασης ενεργειακών αναγκών από ΑΠΕ (kWh παραγόμενης ενέργειας συστήματος ΑΠΕ /ευρώ επένδυσης, με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων). Οι επιλέξιμες δαπάνες σε ΑΠΕ αφορούν μόνο στην κάλυψη των αναγκών λειτουργίας της επιχείρησης

- γγ) Οι ενισχυόμενες επενδύσεις χρησιμοποιούνται για την παραγωγή βιώσιμων βιοκαυσίμων που δεν είναι βασιζόμενα σε εδώδιμα φυτά.
- δδ) Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για υδροηλεκτρικές εγκαταστάσεις που δεν συμμορφώνονται με την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
- εε) Ως επιλέξιμες δαπάνες σε ΑΠΕ λογίζονται οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που είναι απαραίτητες για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και υπολογίζονται ως εξής:
  - i. Όταν το κόστος της επένδυσης για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μπορεί να προσδιοριστεί στο συνολικό επενδυτικό κόστος ως χωριστή επένδυση, για παράδειγμα ως εύκολα προσδιορίσιμο πρόσθετο κατασκευαστικό στοιχείο σε προϋφιστάμενη εγκατάσταση, αυτό το κόστος που σχετίζεται με την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες
  - ii. όταν το κόστος της επένδυσης για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μπορεί να προσδιοριστεί με βάση παρόμοια, λιγότερο φιλική προς το περιβάλλον επένδυση, που θα μπορούσε προφανώς να πραγματοποιηθεί χωρίς την ενίσχυση, η διαφορά αυτή μεταξύ του κόστους των δύο επενδύσεων προσδιορίζει το κόστος που συνδέεται με την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες
- στστ) οι επενδυτικές ενισχύσεις βάσει του άρθρου 41 του ΓΑΚ, χορηγούνται μόνο σε νέες εγκαταστάσεις και καμία ενίσχυση δεν χορηγείται ούτε καταβάλλεται μετά την έναρξη λειτουργίας της εγκατάστασης και η ενίσχυση είναι ανεξάρτητη από την παραγωγή.
- ζζ) Οι δαπάνες σε ΑΠΕ δεν υπερβαίνουν το 30 % των επιλέξιμων δαπανών της επένδυσης.

3.8 Μη επιλέξιμες δαπάνες

Οι μη επιλέξιμες δαπάνες αφορούν στις εξής κατηγορίες:

1. Μίσθωση κτηριακών εγκαταστάσεων παλαιών ή καινούργιων, ανεξάρτητα από την πιθανή προηγούμενη χρήση τους
2. Έργα συντήρησης κτηριακών εγκαταστάσεων, υπό την έννοια των μεμονωμένων επιδιορθώσεων που ανακύπτουν από τη λειτουργία της επιχείρησης και έργα συντήρησης μηχανολογικού εξοπλισμού
3. Προσωρινά έργα μη αμέσως συνδεόμενα με την εκτέλεση της επένδυσης (πχ προσωρινό υπόστεγο για την φύλαξη υλικών, κ.λπ.)

4. Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων του οικοπέδου εγκατάστασης της μονάδας
5. Πάσης φύσεως έξοδα, εισφορές, φόροι, τέλη, δημοσιονομικές επιβαρύνσεις, ΦΠΑ που ανακτάται, αποζημιώσεις, ασφάλιστρα υπέρ τρίτων
6. Αγορά υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του έτους
7. Τα μεταχειρισμένα οχήματα
8. Οι δαπάνες για απλή αντικατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού, παρόμοιας κατηγορίας, μεγέθους ή δυναμικότητας, ακόμη και όταν γίνονται με εγκατάσταση καινούργιου, εφόσον ο εξοπλισμός που αντικαθίσταται δεν έχει αποσβεστεί
9. Επενδυτικές δαπάνες των υποβαλλόμενων αιτήσεων ενίσχυσης που χρηματοδοτούνται από άλλο επενδυτικό πρόγραμμα
10. Δαπάνες με σκοπό τη συμμόρφωση με τα ενωσιακά πρότυπα
11. Αιτούμενες δαπάνες, η υλοποίηση των οποίων δεν εγκρίθηκε κατά τον διοικητικό έλεγχο της αίτησης ενίσχυσης
12. Υπερβάσεις κόστους εκτός από τις περιπτώσεις που έχουν γίνει αποδεκτές στο πλαίσιο αιτήματος τροποποίησης του δικαιούχου
13. Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από τον δικαιούχο στο προσωπικό του
14. Δαπάνες αποξήλωσης και καθαίρεσης γενικότερα. Δαπάνες για τον καθαρισμό της αρχικής θέσης σε περιπτώσεις μετεγκατάστασης και κόστος αποξήλωσης και μεταφοράς του παλαιού εξοπλισμού ή μέρους αυτού στη νέα θέση
15. Δαπάνες που αφορούν εργασίες υλοποίησης του έργου οι οποίες ξεκίνησαν προγενέστερα της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης ενίσχυσης στο παρόν Υποέργο, δεν είναι επιλέξιμες.
16. Μέχρι την καταχώρηση στο πληροφοριακό σύστημα της θετικής αξιολόγησης και έγκρισης του αιτήματος τροποποίησης, δεν είναι δυνατή η υποβολή αίτησης καταβολής της ενίσχυσης και η καταβολή οικονομικής ενίσχυσης για τις δαπάνες που αφορούν το σχετικό αίτημα τροποποίησης

4. Ποσά και ποσοστά ενίσχυσης – Ένταση ενίσχυσης

4.1 Ποσά ενίσχυσης

1. Τα όρια του αιτούμενου προϋπολογισμού κάθε αίτησης χρηματοδότησης είναι τα ακόλουθα:

Πίνακας 1: Καθορισμός ορίων προϋπολογισμού

Μέγεθος επιχειρήσεων	Κατώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός	Ανώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός
Πολύ μικρές – Μικρές – Μεσαίες	500.000,00 Ευρώ	7.500.000,00 Ευρώ
Μεγάλες	500.000,00 Ευρώ	12.500.000,00 Ευρώ

4.2 Ένταση ενίσχυσης

Τα ποσοστά της έντασης ενίσχυσης, για όλες τις επιλέξιμες δαπάνες της παρούσας, διαμορφώνονται σύμφωνα με τον πίνακα 2.

Πίνακας 2: Καθορισμός έντασης ενίσχυσης

Μέγεθος επιχειρήσεων	Ένταση ενίσχυσης
Μικρές – Πολύ Μικρές	50%
Μεσαίες	40%
Μεγάλες	30%

2. Τα ποσοστά της έντασης ενίσχυσης για την περιφέρεια της Δ. Μακεδονίας καθορίζονται σύμφωνα με τον πίνακα 3.

Πίνακας 3: Ένταση ενίσχυσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Μέγεθος επιχειρήσεων	Ένταση ενίσχυσης
Μικρές – Πολύ Μικρές	50%
Μεσαίες	50%
Μεγάλες	40%

3. Η ένταση της ενίσχυσης, εκφραζόμενη σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, δεν υπερβαίνει τη μέγιστη ένταση ενίσχυσης που προσδιορίζεται στον χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων όπως αυτός ισχύει κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης στη συγκεκριμένη ενισχυόμενη περιοχή. Για τα μεγάλα επενδυτικά έργα, το ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το προσαρμοσμένο ποσό ενίσχυσης που υπολογίζεται σύμφωνα με τον μηχανισμό που ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 20 του ΓΑΚ.

4. Για τον υπολογισμό της έντασης των ενισχύσεων και των επιλέξιμων δαπανών, όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων

5. **Ο ανώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός για δαπάνες σε συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ, δεν ξεπερνά τις 200.000 ευρώ.**

6. **Ο ανώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός για δαπάνες για τη συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις δεν ξεπερνά τις 500.000 ευρώ.**

7. **Ο ανώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός για δαπάνες που αφορούν στην προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές δεν ξεπερνά τις 500.000 ευρώ.**

4.3 Χρηματοδότηση επενδυτικού σχεδίου – Παρεχόμενες ενισχύσεις

1. Η χρηματοδότηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου καλύπτεται από την δημόσια δαπάνη και την ιδιωτική συμμετοχή. Η δημόσια δαπάνη (ενίσχυση ή/και στήριξη) υπολογίζεται ως ποσοστό επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού και χορηγείται με τη μορφή επιδότησης κεφαλαίου από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Το ποσοστό προκύπτει από τους πίνακες 2 και 3 καθώς και από τα αναφερόμενα στις παραγράφους 4.2 και 4.3. Επιλέξιμος είναι ο προϋπολογισμός που προκύπτει μετά τον έλεγχο της αίτησης ενίσχυσης, σύμφωνα με τις διαδικασίες της ενότητας 11, τηρουμένων των προϋποθέσεων κρατικών ενισχύσεων.

2. Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου προκύπτει ως διαφορά μεταξύ του επιλέξιμου προϋπολογισμού και της δημόσιας ενίσχυσης. Το 25% των επιλέξιμων δαπανών αποτελεί ιδιωτική

συμμετοχή του δικαιούχου, δεν περιέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και δύναται να περιλαμβάνει ιδία κεφάλαια ή/και τραπεζικό δανεισμό

3. Η δημόσια δαπάνη χορηγείται απολογιστικά, δηλαδή μετά την υλοποίηση των επενδυτικών δαπανών, την εξόφλησή τους και την παραλαβή τους από τα αρμόδια όργανα με βάση τις δαπάνες που κρίνονται επιλέξιμες.

4. Για την διευκόλυνση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου παρέχεται η δυνατότητα χρησιμοποίησης χρηματοδοτικών εργαλείων, προκαταβολής ή ανοικτού καταπιστευτικού λογαριασμού. Στα χρηματοδοτικά εργαλεία δίνεται η δυνατότητα να συμπεριλαμβάνονται και τα δάνεια του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, τηρουμένων των απαιτήσεων σώρευσης κρατικών ενισχύσεων του αρ. 8 του Καν. 651/2014 καθώς και του συνόλου των κατά περίπτωση εφαρμοστέων κανόνων κρατικών ενισχύσεων. Το ύψος του δανείου από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δεν υπερβαίνει το ύψος της ιδιωτικής συμμετοχής του δικαιούχου.

5. Η προκαταβολή παρέχεται σύμφωνα με τους όρους, προϋποθέσεις και περιορισμούς της παραγράφου 12.2.

6. Ο ανοικτός καταπιστευτικός λογαριασμός παρέχεται σύμφωνα με τους όρους, προϋποθέσεις και περιορισμούς της παραγράφου 12.4

7. Σε κάθε περίπτωση η σώρευση των ενισχύσεων ως ποσοστό επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού της αίτησης ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα ποσοστά ενίσχυσης που προβλέπονται από τον ΓΑΚ με την επιφύλαξη τυχόν χαμηλότερων ορίων των παραγράφων 4.2 και 4.3, για κάθε κατηγορία επιλέξιμων δαπανών.

5. Δικαιούχοι

1. Στο πλαίσιο του Υποέργου «**ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ**», δικαιούχοι δύνανται να κριθούν νομικά πρόσωπα που είτε ανήκουν στις ΜΜΕ, είτε στις μεγάλες επιχειρήσεις, με την επιφύλαξη των ειδικότερα οριζόμενων στο κατά περίπτωση εφαρμοστέο ειδικό άρθρο του ΓΑΚ, που τηρούν απλογραφικά ή/και διπλογραφικά.

2. Δικαιούχοι δύνανται να κριθούν και υπό σύσταση νομικά πρόσωπα που ολοκληρώνουν τις διαδικασίες σύστασης το αργότερο μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης

3. Δεν δύνανται να κριθούν δικαιούχοι πρόσωπα που λειτουργούν υπό τη μορφή της κοινωνίας, της εταιρείας αστικού δικαίου και της κοινοπραξίας.

6. Κριτήρια επιλεξιμότητας – αποκλεισμού δικαιούχου

6.1 Κριτήρια επιλεξιμότητας

1. **ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1 :** Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου

Η ωριμότητα του επενδυτικού σχεδίου αφορά στην κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής και τεκμηριώνεται με τα δικαιολογητικά του Παραρτήματος Ι, παρ. 6, κριτήριο 1)

2. **ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2 :** Νόμιμη σύσταση δικαιούχου

Η νόμιμη σύσταση του δικαιούχου τεκμηριώνεται με τα δικαιολογητικά του Παραρτήματος Ι.

3. **ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3 :** Πράσινη μετάβαση

α) Απαιτείται τουλάχιστον μία δράση από αυτές που ενδεικτικά παρατίθενται στη συνέχεια:

- αα) Επενδύσεις σε κτιριακές εγκαταστάσεις για την επίτευξη υψηλότερου συντελεστή ενεργειακής απόδοσης.
- ββ) Επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό με μειωμένη κατανάλωση ενέργειας.
- γγ) Προμήθεια οχημάτων της μέγιστης κατηγορίας (π.χ. Euro 5 ή 6 και ηλεκτρικά οχήματα).
- δδ) Επενδύσεις σε ΑΠΕ
- εε) Επενδύσεις σε υποδομές που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος.
- στστ) Επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό που συμβάλλει στην εξοικονόμηση ύδατος.

4. ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4 : Βιωσιμότητα της επένδυσης

Για τον προσδιορισμό της βιωσιμότητας της επένδυσης, τα αποδεκτά όρια των επιλεγμένων αριθμοδεικτών επίδοσης στην υποβαλλόμενη οικονομοτεχνική μελέτη, είναι:

- α) Γενική ρευστότητα του Φορέα πριν την επένδυση (Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυχρόνιες υποχρεώσεις) > 1
- β) Καθαρό περιθώριο κέρδους του Φορέα μετά την επένδυση (Καθαρό κέρδος / συνολικό τζίρο) > 1%
- γ) Εσωτερικός συντελεστής απόδοσης (IRR) του Φορέα μετά την επένδυση για περίοδο 10 ετών > 10
- δ) Ικανότητα αποπληρωμής τοκοχρεολυσίων (IAT) του Φορέα μετά την επένδυση < 2

6.2 Κριτήρια αποκλεισμού

Στο πλαίσιο του παρόντος Υποέργου αποκλείονται αιτήσεις ενίσχυσης:

1. που υποβάλλονται από φορείς που θεωρούνται προβληματικές επιχειρήσεις (παρ. 1 παρ. 4 περ. γ 651 / 2014). Ωστόσο, δεν αποκλείονται κατά παρέκκλιση επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές την 31η Δεκεμβρίου 2019, αλλά κατέστησαν προβληματικές κατά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2020 έως την 31η Δεκεμβρίου 2021
2. που υποβάλλονται από φορείς για τους οποίους έχει εκδοθεί απόφαση καταλογισμού για παραβάσεις των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ένταξή τους σε προσκλήσεις, τόσο του παρόντος Υποέργου, όσο και των αντίστοιχων μέτρων προηγούμενων προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, και δεν έχει προσκομισθεί απόδειξη πληρωμής του καταλογισθέντος ή ρυθμισθέντος ποσού
3. που αφορούν σε γενετικά τροποποιημένα προϊόντα
4. που αφορούν σε λιανικό εμπόριο
5. που αφορούν σε μη βιώσιμες επενδύσεις (η χρηματοδότηση που παρέχεται στις επιλέξιμες επιχειρήσεις βασίζεται σε βιώσιμο επιχειρηματικό σχέδιο, το οποίο περιέχει λεπτομέρειες σχετικά με το προϊόν, τις πωλήσεις και την εξέλιξη της κερδοφορίας και καθορίζει την εκ των προτέρων χρηματοοικονομική βιωσιμότητα).
6. Σε περίπτωση που για τους δυνητικούς δικαιούχους κατά των οποίων εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της ΕΕ, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά,

7. Σε περίπτωση που το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις.
8. Σε περίπτωση που η ενίσχυση θα αποδοθεί εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς.
9. Σε περίπτωση που οι ενισχύσεις σχετίζονται με εξαγωγές.
10. Σε περίπτωση που οι ενισχύσεις εξαρτώνται από την κατά προτίμηση χρήση εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγομένων.
11. Δεν ενισχύονται φυσικά πρόσωπα και ατομικές επιχειρήσεις

7. Τόπος υλοποίησης

1. Η επένδυση υλοποιείται σε ιδιόκτητο ή μισθωμένο χώρο. Στην περίπτωση μίσθωσης του τόπου εγκατάστασης, η διάρκεια μίσθωσης είναι μεγαλύτερη των 12 ετών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης. Ο τόπος υλοποίησης κατέχεται νόμιμα το αργότερο την ημερομηνία έκδοσης της ατομικής απόφασης ενίσχυσης του άρθρου 6.6. Ειδικά στην περίπτωση της απόκτησης του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού του άρθρου 3.7, της παραγράφου 3, της περ. ε, ο τόπος υλοποίησης κατέχεται νόμιμα τη στιγμή της απόκτησής τους και όχι την ημερομηνία έκδοσης της ατομικής απόφασης ενίσχυσης.
2. Η επένδυση δύναται να υλοποιηθεί στην έδρα της εντασσόμενης επιχείρησης ή/και σε υποκατάστημα αυτής σε οποιαδήποτε Περιφερειακή Ενότητα. Σε κάθε περίπτωση, ως ποσοστό έντασης της ενίσχυσης των περιφερειακών ενισχύσεων, καθορίζεται το οριζόμενο στον πίνακα 2 ποσοστό της εκάστοτε Περιφερειακής Ενότητας, όπου θα υλοποιηθεί η επενδυτική δαπάνη.
3. Στις περιπτώσεις αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού των δικτύων διανομής (logistic) μίας επιχείρησης, ως τόπος υλοποίησης νοείται η Περιφερειακή Ενότητα όπου υλοποιείται η εκάστοτε επένδυση.

8. Προσβασιμότητα

Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο καθεστώς ενίσχυσης της παρούσας οφείλουν να διασφαλίζουν τις απαραίτητες συνθήκες, ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά. Η αντιμετώπιση των διακρίσεων σε βάρος ευπαθών ομάδων διασφαλίζεται εφόσον το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει διακριτές επιλέξιμες δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού που έχουν στόχο τη διασφάλιση της προσβασιμότητας / προσπελασιμότητας στα άτομα με αναπηρία ή/και αναλύεται σε ειδικό εδάφιο της οικονομοτεχνικής μελέτης ο τρόπος με τον οποίο διασφαλίζεται από το σχεδιασμό του έργου η παραπάνω προϋπόθεση.

9. Δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης.

Για τις ανάγκες παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης εφαρμόζονται οι παρακάτω δείκτες:

- α) Τήρηση του χρονοδιαγράμματος
- β) Καταγραφή των ποσοστών απορρόφησης ανά έτος
- γ) Καταγραφή του ποσοστού των επενδυτικών δαπανών σε πράσινη μετάβαση
- δ) Καταγραφή του ποσοστού των επενδυτικών δαπανών σε ψηφιακή αναβάθμιση
- ε) Καταγραφή του αριθμού των νέων συλλογικών φορέων

- στ) Καταγραφή της αύξησης του αριθμού μελών που συμμετέχουν σε συλλογικούς φορείς
- ζ) Καταγραφή του βαθμού εφαρμογής συμβολαιακής γεωργίας πριν και μετά την εφαρμογή της δράσης.

10. Χρονοδιάγραμμα

10.1 Διάρκεια υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων

Η διάρκεια υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων ορίζεται σε 18 μήνες με δυνατότητα παράτασης, που θα χορηγείται, είτε για λόγους ανωτέρας βίας, είτε κατόπιν ειδικής αιτιολόγησης. Η καταληκτική ημερομηνία υλοποίησης – ολοκλήρωσης της επένδυσης δεν δύναται να ξεπερνά την 31^η Δεκεμβρίου 2025.

10.2 Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του Υποέργου

1. Υποβολή των αιτήσεων από 31 Μάρτιου 2022 έως 30 Σεπτεμβρίου 2022.
2. Η διάρκεια της αξιολόγησης υπολογίζεται σε 7 μήνες από την 1^η Απριλίου 2022 έως την 30^η Νοεμβρίου 2022.
3. Το τρίτο τρίμηνο του 2022 (Οκτώβριος 2022) αναμένεται να ξεκινήσει η διαδικασία υποβολής, αξιολόγησης και ελέγχου των σχετικών αιτημάτων πληρωμής.
4. Τα επενδυτικά σχέδια θα ολοκληρωθούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 6.

10.3 Περίοδος και διαδικασία υποβολής αιτήσεων ενίσχυσης

1. Ο ΦΥ ανακοινώνει την έναρξη υποβολής αιτήσεων στο Υποέργο «ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ», στην κεντρική πύλη ενημέρωσης του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς και στον ιστοχώρο του ΥπαΑΤ, προς ενημέρωση όλων των δυνητικών δικαιούχων. **Η υποβολή των αιτήσεων ενίσχυσης και των φακέλων υποψηφιότητας ξεκινά την 31/3/2022 και ολοκληρώνεται στις 30/9/2022 και ώρα 15:00.**
2. Οι δυνητικοί δικαιούχοι δύνανται να υποβάλλουν περισσότερες της μίας αιτήσεις ενίσχυσης ανά ΑΦΜ. Το άθροισμα του προβλεπόμενου προϋπολογισμού ανά ΑΦΜ για το σύνολο των υποβληθεισών αιτήσεων, δεν δύναται να ξεπερνά τα ανώτατα όρια του Πίνακα 1.
3. Η αίτηση ενίσχυσης μπορεί να αφορά σε περισσότερους από έναν ΚΑΔ.
4. Οι δυνητικοί δικαιούχοι υποβάλλουν την αίτηση ενίσχυσης και επισυνάπτουν τα απαιτούμενα συνοδευτικά έγγραφα/αρχεία, για την αξιολόγηση της αίτησης όπως αυτά αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ. Η αίτηση μαζί με το σύνολο των δικαιολογητικών υποβάλλονται με ψηφιακή υπογραφή (όπου απαιτείται) σε πλατφόρμα του ΥπαΑΤ (.....path.....), αφού πρώτα κάνει εγγραφή ο χρήστης. Με την ολοκλήρωση της ανάρτησης των δικαιολογητικών οριστικοποιείται η αίτηση και παράγεται ο σχετικός αριθμός πρωτοκόλλου με τη σχετική χρονοσήμανση (ημερομηνία και ώρα οριστικοποίησης) από την οποία προκύπτει το εμπρόθεσμο της αίτησης και η σειρά υποβολής – προτεραιότητας.
5. Πλήρης αίτηση ενίσχυσης θεωρείται αυτή στην οποία περιλαμβάνονται όλα τα απαραίτητα στοιχεία όπως ορίζονται στο αρ. 6, παρ. 2 του ΓΑΚ και περιέχονται όλα τα δικαιολογητικά του παραρτήματος Ι.

6. Τα δικαιολογητικά που αναρτώνται θα είναι ευκρινή και ευανάγνωστα. Σε περίπτωση που κριθεί σκόπιμο δύναται αυτά να ζητηθούν κατά τον έλεγχο πληρότητας, επικυρωμένα ή πρωτότυπα. Ο ΦΥ, προκειμένου να εξακριβώσει την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται στα αντίγραφα εγγράφων που υποβάλλονται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, διενεργεί δειγματοληπτικό έλεγχο σε τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των αντιγράφων που υποβλήθηκαν κατά το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 11 του Ν.2690/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του Ν.4250/2014.
7. Η ορθή καταχώρηση και η υποβολή της αίτησης ενίσχυσης, η πληρότητα του φακέλου και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση, ανήκει στην αποκλειστική ευθύνη του δυνητικού δικαιούχου.
8. Με την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης, ο δυνητικός δικαιούχος αποδέχεται ότι τα στοιχεία του δημοσιοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 111 του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 και ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Χώρας. Επιπλέον αποδέχεται την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι κείμενες διατάξεις περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
9. Οι δυνητικοί δικαιούχοι μπορούν να ανακαλούν, μέσω του ΠΣ, την αίτηση ενίσχυσης οιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή της. Η ανάκληση, επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρισκόταν πριν υποβάλλει την αίτηση, την οποία ανακαλεί.
10. Ο δυνητικός δικαιούχος θα προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες ώστε να αποδείξει ότι οι δαπάνες του καλύπτουν το σχετικό εύλογο κόστος. Στο πλαίσιο αυτό θα συλλέξει από τρεις προσφορές για κάθε μία από τις επιλέξιμες δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου που θα υποβάλει. Τις προσφορές αυτές θα διατηρεί μέχρι και το πέρας των μακροχρόνιων δεσμεύσεων που θα αναλάβει, σε περίπτωση έγκρισης.

10.4 Δημοσιοποίηση πρόσκλησης

1. Η πρόσκληση αναρτάται στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
2. Με ευθύνη του ΦΥ η πρόσκληση δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο (διαδίκτυο, εφημερίδες εθνικής ή περιφερειακής εμβέλειας κ.λπ.), ώστε να διασφαλιστεί ότι όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι θα λάβουν έγκαιρα γνώση για την ύπαρξη και το περιεχόμενό της. Το κείμενο που δημοσιεύεται μπορεί να αποτελεί περίληψη της πλήρους πρόσκλησης: Στην περίπτωση αυτή: α) το κείμενο που δημοσιεύεται περιλαμβάνει συνοπτικές πληροφορίες της πρόσκλησης και β) περιλαμβάνει σύνδεσμο που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο της πρόσκλησης και λοιπό πληροφοριακό υλικό.
3. Για την καλύτερη ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων, ως πρόσθετο μέτρο δημοσιότητας, ο ΦΥ δύναται να οργανώνει ενημερωτικές ημερίδες και να οργανώσει γραφείο υποστήριξης (Help Desk) για την παροχή κατά ενιαίο και τυποποιημένο τρόπο οδηγιών προς τους δυνητικούς δικαιούχους. Στην περίπτωση αυτή στη δημοσίευση της πρόσκλησης δημοσιοποιείται η λειτουργία του γραφείου υποστήριξης και η ηλεκτρονική διεύθυνσή του.

11. Διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων στήριξης – Ένταξη, ανάκληση, τροποποίηση πράξεων

11.1 Διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης στο Υποέργο

1. Η αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης γίνεται με ευθύνη του ΦΥ και με την υποστήριξη των οργάνων αξιολόγησης της επόμενης παραγράφου, είναι άμεση και ολοκληρώνεται με την έκδοση των εγκριτικών αποφάσεων ενίσχυσης. Άμεση είναι η αξιολόγηση σύμφωνα με την οποία οι αιτήσεις χρηματοδότησης αξιολογούνται αυτοτελώς και εγκρίνονται με βάση τη χρονική σειρά υποβολής τους, όπως αυτή πιστοποιείται από τον αριθμό πρωτοκόλλου που εκδίδεται από το Πληροφοριακό Σύστημα Υποβολής των Αιτήσεων (ΠΣ) και μέχρι εξαντλήσεως των πιστώσεων της παραγράφου 3.9

2. Η διαδικασία αξιολόγησης περιλαμβάνει: α) τον έλεγχο πληρότητας των αιτήσεων ενίσχυσης, β) την προσκόμιση τυχόν απαιτούμενων πρόσθετων εγγράφων, γ) την αξιολόγηση και έγκριση των αιτήσεων ενίσχυσης και την έκδοση των σχετικών αποφάσεων.

3. Η αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης ξεκινάει με την οριστικοποίηση των πρώτων αιτήσεων ενίσχυσης. Οι αιτήσεις ενίσχυσης αξιολογούνται κατ' απόλυτη σειρά προτεραιότητας με βάση τον αριθμό πρωτοκόλλου τους και μέχρι εξαντλήσεως της δημόσιας δαπάνης της παραγράφου 3.9.

11.2 Όργανα αξιολόγησης και επιτροπή ενστάσεων

1. Η αξιολόγηση διενεργείται από αξιολογητές και Γνωμοδοτική Επιτροπή.

2. Χρέη αξιολογητών εκτελούν υπάλληλοι του ΦΥ ή/και αξιολογητές εγγεγραμμένοι σε Μητρώο Αξιολογητών. Μετά από εισήγηση του ΦΥ, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων καθορίζονται τα τυπικά προσόντα των αξιολογητών ή/και η ιδιότητά τους, το έργο και οι υποχρεώσεις τους, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διαδικασία δημιουργίας και διαχείρισης του Μητρώου Αξιολογητών. Η διαδικασία της αξιολόγησης δύναται να ανατίθεται σε εξωτερικό αξιολογητή – ανάδοχο με τη διαδικασία των δημόσιων συμβάσεων.

3. Στον ΦΥ, μετά από εισήγηση του, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων συστήνεται μία ή περισσότερες Γνωμοδοτικές Επιτροπές πρωτοβάθμιας αξιολόγησης των αιτήσεων ενίσχυσης. Η Επιτροπή αποτελείται από τρία (3) μέλη με τους αναπληρωτές τους. Στην απόφαση ορίζεται η σύνθεση της Επιτροπής, ο Πρόεδρος τους, τα τυπικά προσόντα τους ή/και η ιδιότητα τους, το έργο και οι υποχρεώσεις τους, οι κανόνες λειτουργίας της, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την λειτουργία της. Κατ' αναλογία συστήνεται μία ή περισσότερες Γνωμοδοτικές Επιτροπές δευτεροβάθμιας αξιολόγησης (ενστάσεων) οι οποίες αποτελούνται από τρία (3) μέλη με τους αναπληρωτές τους.

4. Οι αξιολογητές και τα μέλη των Γνωμοδοτικών Επιτροπών υποβάλλουν Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 τήρησης εχεμύθειας και σύγκρουσης συμφερόντων.

5. Ο ΦΥ μεριμνά ώστε τα όργανα αξιολόγησης να απολαμβάνουν πλήρους ανεξαρτησία κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και να λαμβάνουν, όπου απαιτείται, σχετική εκπαίδευση. Ο ΦΥ είναι υπεύθυνος για την τήρηση της αρχής της αμεροληψίας της Διοίκησης κατά την διαδικασία της αξιολόγησης.

11.3 Έλεγχος Πληρότητας

- Ο έλεγχος πληρότητας των αιτήσεων ενίσχυσης** διενεργείται από τους αξιολογητές με κατάλληλη λίστα ελέγχου, διαμορφωμένη σύμφωνα με τους όρους της πρόσκλησης με σκοπό τη διασφάλιση:
  - της προσήκουσας συμπλήρωσης/σύνταξης και υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.
  - της ορθής υποβολής/καταχώρησης όλων των στοιχείων, δικαιολογητικών και μελετών που ορίζονται στην πρόσκληση, και
  - της κατάλληλα υπογεγραμμένα αίτησης ενίσχυσης και εγγράφων.
- Με την ολοκλήρωση του ελέγχου πληρότητας οι δυνητικοί δικαιούχοι ενημερώνονται αμελλητί, με ευθύνη του ΦΥ, για το αποτέλεσμά του και καλούνται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ενημέρωσή τους όπως προσκομίσουν τυχόν απαραίτητα πρόσθετα δικαιολογητικά και στοιχεία, την έλλειψη των οποίων οι αξιολογητές κρίνουν ως προφανές σφάλμα. Ως προφανή σφάλματα αναγνωρίζονται μόνο όσα μπορούν να διαπιστωθούν απευθείας στο πλαίσιο τυπικού ελέγχου. Η υποχρέωση ενημέρωσης αφορά μόνο τους δυνητικούς δικαιούχους των οποίων οι αιτήσεις ενίσχυσης παρουσιάζουν ελλείψεις δικαιολογητικών και στοιχείων. Η ενημέρωση γίνεται με κάθε πρόσφορο μέσο στα στοιχεία που δηλώνει ο δυνητικός δικαιούχος με δική του ευθύνη.
- Πρόσθετα δικαιολογητικά και στοιχεία είναι αυτά τα οποία, ενώ προβλέπονταν στην πρόσκληση, δεν υποβλήθηκαν λόγω παράλειψης του δυνητικού δικαιούχου και εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης.

11.4 Αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης

- Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου πληρότητας της αίτησης ενίσχυσης ο αξιολογητής προβαίνει στην τελική αξιολόγηση της αίτησης ενίσχυσης η οποία αφορά στην αξιολόγηση:
  - των κριτηρίων επιλεξιμότητας,
  - της επιλεξιμότητας των αιτούμενων δαπανών (επενδύσεων) και
  - του εύλογου κόστους των αιτούμενων δαπανών.
  - τις συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις του Γενικού Μέρους και του κατά περίπτωση εφαρμοστέου ειδικού άρθρου του ΓΑΚ
- Η αξιολόγηση είναι πλήρης και εξαντλητική. Η αξιολόγηση είναι πλήρης και εξαντλητική όταν αξιολογείται το σύνολο του περιεχομένου της αίτησης ενίσχυσης ανεξάρτητα από την τελική έκβαση της αξιολόγησης. Η αξιολόγηση ολοκληρώνεται με τη συμπλήρωση του πορίσματος αξιολόγησης. Αρνητική αξιολόγηση της αίτησης ενίσχυσης ή των αιτούμενων δαπανών αιτιολογείται πλήρως με σαφή και εξαντλητική αναφορά στη νομοθεσία. Πόρισμα χωρίς σαφή και εξαντλητική αναφορά στη νομοθεσία δεν θεωρείται έγκυρο και συνεπώς η διαδικασία αξιολόγησης επαναλαμβάνεται. Διαγράφονται από το μητρώο αξιολογητών και το μητρώο ελεγκτών της παραγράφου 6.16 αξιολογητές των οποίων τα πορίσματα αξιολόγησης διαπιστώνεται σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ότι δεν είναι πλήρη και εξαντλητικά. Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της προηγούμενης παραγράφου οι αιτήσεις ενίσχυσης εισάγονται στην πρωτοβάθμια Γνωμοδοτική Επιτροπή. Η γνωμοδότηση ολοκληρώνεται με την συμπλήρωση του πορίσματος γνωμοδότησης. Αρνητική γνωμοδότηση της αίτησης ενίσχυσης ή των αιτούμενων δαπανών αιτιολογείται πλήρως με σαφή και εξαντλητική αναφορά στη νομοθεσία. Πόρισμα

γνωμοδότησης χωρίς σαφή και εξαντλητική αναφορά στη νομοθεσία δεν θεωρείται έγκυρο και συνεπώς η διαδικασία γνωμοδότησης επαναλαμβάνεται. Με ευθύνη του ΦΥ οι δυνητικοί δικαιούχοι με αρνητικό πόρισμα γνωμοδότησης ή με θετικό πόρισμα που περιλαμβάνει αρνητική γνωμοδότηση των αιτούμενων δαπανών, ενημερώνονται αμελλητί για το αντίστοιχο πόρισμα γνωμοδότησης.

11.5 Ενδικοφανείς Προσφυγές

Δυνητικοί δικαιούχοι που δεν συμφωνούν με το πόρισμα γνωμοδότησης δύνανται να υποβάλουν ενδικοφανή προσφυγή κατά την έννοια του άρθρου 25 του νόμου 2690/1999, εφεξής «ένσταση», εντός αποκλειστικής ημερομηνίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από τη γνωστοποίηση του πορίσματος γνωμοδότησης. Η ένσταση αντικρούει το πόρισμα της γνωμοδότησης βάσει του περιεχομένου της αίτησης ενίσχυσης και όχι βάσει πληροφοριών, στοιχείων και εγγράφων που δεν περιλαμβάνονται στην αίτηση ενίσχυσης. Οι ενστάσεις εξετάζονται τόσο ως προς τη νομιμότητα της επένδυσης όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης από αξιολογητές και δευτεροβάθμια γνωμοδοτική επιτροπή κατ' αναλογία των διαδικασιών της πρωτοβάθμιας αξιολόγησης. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας ο ΦΥ ενημερώνει τους δυνητικούς δικαιούχους για το πόρισμα της δευτεροβάθμιας γνωμοδότησης.

11.6 Έκδοση εγκριτικών αποφάσεων ενίσχυσης

1. Μετά από εισήγηση του ΦΥ, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων εκδίδονται ατομικές εγκριτικές αποφάσεις ενίσχυσης. **Οι αποφάσεις εκδίδονται μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων, με βάση τη χρονική σειρά υποβολής των αιτήσεων ενίσχυσης, όπως αυτή πιστοποιείται από τον αριθμό πρωτοκόλλου που εκδίδεται από το πληροφοριακό σύστημα υποβολής των αιτήσεων και σύμφωνα με τους περιορισμούς που ορίζονται στην παράγραφο 1.5.** Η εισήγηση του ΦΥ γίνεται σύμφωνα με το πόρισμα των Γνωμοδοτικών Επιτροπών.

2. Η εγκριτική απόφαση ενίσχυσης είναι ατομική, συνοδεύεται από έντυπο αποδοχής της και περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που απαιτείται να γνωρίζει ο δικαιούχος. Ειδικότερα, περιλαμβάνει:

- α) τον τίτλο της επένδυσης,
- β) τον κωδικό της επένδυσης στο πληροφοριακό σύστημα του προγράμματος,
- γ) τα στοιχεία του δικαιούχου,
- δ) το χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης: συνολικό προϋπολογισμό, το ποσοστό ενίσχυσης, δημόσια και ιδιωτική δαπάνη,
- ε) το φυσικό αντικείμενο της επένδυσης, δηλαδή τις εγκεκριμένες δαπάνες,
- στ) το συμβατικό χρόνο υλοποίησης του έργου,
- ζ) τους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης της χρηματοδότησης,
- η) τα όργανα και τη διαδικασία παρακολούθησης του φυσικού αντικειμένου, καταβολής της δημόσιας δαπάνης και της πιστοποίησης της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικειμένου της επένδυσης,
- θ) Την υποχρέωση αποδοχής των ελέγχων,

- ι) Τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις,
- κ) Τις συνέπειες μη τήρησης των όρων και προϋποθέσεων του Υποέργου,
- λ) Επιπλέον περιλαμβάνει τους ειδικούς όρους που απορρέουν από τον ενωσιακό Κανονισμό κρατικών ενισχύσεων που εφαρμόζεται ή την εγκριτική απόφαση της ΕΕ για το καθεστώς ενίσχυσης όπου υπάρχει.

3. Η εγκριτική απόφαση ενίσχυσης δημοσιεύεται στο Δικτυακό τόπο του ΦΥ (www.minagric.gr) και αναρτάται στο Πρόγραμμα Διαύγεια. Η ημερομηνία δημοσίευσης της τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του δικαιούχου.

4. Οι ατομικές εγκριτικές αποφάσεις ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένου του εντύπου αποδοχής, με ευθύνη του ΦΥ αποστέλλονται με συστημένη αποστολή στο δικαιούχο, ο οποίος εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών την αποδέχεται, αποστέλλοντας με συστημένη επιστολή στην ταχυδρομική διεύθυνση του ΦΥ υπογεγραμμένο αντίγραφο της ατομικής εγκριτικής απόφασης και το έντυπο αποδοχής της.

5. Η αποδοχή από τον δυνητικό δικαιούχο της υπαγωγής του στο Υποέργο συνιστά αποδοχή ότι κάθε στοιχείο του έργου μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο δημοσιοποίησης. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του Ν.2472.

6. Εάν μετά την έκδοση των εγκριτικών αποφάσεων ενίσχυσης δεν έχει εξαντληθεί η δημόσια δαπάνη της παραγράφου 3.7, τότε με ευθύνη του ΦΥ η διαδικασία συνεχίζεται μέχρι εξαντλήσεως της δημόσιας δαπάνης.

11.7 Υποβολή αιτήματος καταβολής ενίσχυσης

1. Μετά την έκδοση της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης και την αποδοχή της, ο δικαιούχος αποκτά το νόμιμο δικαίωμα λήψης ενίσχυσης. Προς τούτου υποβάλλει μέσω του ΠΣ αίτημα καταβολής της ενίσχυσης. Στο αίτημα καταχωρούνται τα στοιχεία που αφορούν την πρόοδο υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της ενίσχυσης συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων στοιχείων και δικαιολογητικών πληρωμής σύμφωνα με τους όρους της Πρόσκλησης ή/και του Οδηγού Προγράμματος. Το αίτημα καταβολής ενίσχυσης λαμβάνει μοναδικό κωδικό επαλήθευσης εγγράφου, χρονοσήμανση και QR Code από το πληροφοριακό σύστημα.

2. Κάθε δικαιούχος έχει τη δυνατότητα υποβολής αιτημάτων για την καταβολή της ενίσχυσης με ελάχιστο ποσοστό υλοποίησης, το 10% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

3. Για την διευκόλυνση της υλοποίησης των αιτούμενων δαπανών με την παροχή ρευστότητας, ο δικαιούχος δύναται να χρησιμοποιήσει ένα από τα εργαλεία ρευστότητας των παραγράφων 6.11, 6.12 και 6.13, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των κατά περίπτωση εφαρμοστέων κανόνων κρατικών ενισχύσεων.

11.8 Διαδικασία χορήγησης προκαταβολής

1. Μετά την αποδοχή της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής σε κάθε δικαιούχο μέχρι το 100% της δημόσιας χρηματοδότησης. Στην περίπτωση αυτή ο δικαιούχος θα προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο πιστωτικό ίδρυμα, η οποία εκδίδεται υπέρ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με διάρκεια ισχύος

είτε αορίστου χρόνου, είτε ορισμένου χρόνου με λήξη 12 μήνες μετά την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου.

2. Στην περίπτωση λήξης της εγγυητικής επιστολής ορισμένου χρόνου, κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης (σε περίπτωση παράτασης της περιόδου υλοποίησης της επένδυσης), ο δικαιούχος υποχρεούται να την αντικαταστήσει αμέσως με άλλη ώστε να ικανοποιείται εκ νέου η ανωτέρω απαίτηση, με ποσό ανάλογο της υπολειπόμενης δημόσιας δαπάνης

3. Αποτελεί ευθύνη του ΦΥ να παρακολουθεί και να εξασφαλίζει ότι η κατά τα ανωτέρω προσκομισθείσα από τον δικαιούχο εγγυητική επιστολή είναι έγκυρη και παραμένει σε ισχύ για το χρονικό διάστημα που απαιτείται. Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής απομειώνεται σταδιακά με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με αναλογούσα σε πραγματοποιηθείσες και πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου δημόσια χρηματοδότηση και επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της ως ανωτέρω.

4. Η προκαταβολή θα καλύπτεται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από το δικαιούχο στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια.

5. Οι προκαταβολές και οι ενδιάμεσες πληρωμές των δικαιούχων δεν κατάσχονται, δεν υπόκεινται σε κανενός είδους παρακράτηση και δεν συμψηφίζονται με τυχόν οφειλές του δικαιούχου προς το Ελληνικό Δημόσιο ή τα ασφαλιστικά ταμεία. Στην περίπτωση αυτή παραμένουν σε ισχύ οι γενικές διατάξεις περί φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης

11.9 Διαδικασία εκχώρησης του ποσού της επιχορήγησης

Μετά την αποδοχή της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης, για την διευκόλυνση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, παρέχεται η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου της αίτησης ενίσχυσης. Στην περίπτωση αυτή η ενίσχυση καταβάλλεται στον τραπεζικό λογαριασμό της εκχώρησης και μέχρι εξαντλήσεως του ποσού της εκχώρησης. Η εκχώρηση για να είναι έγκυρη: α) είναι ποσού μικρότερου ή ίσου του ποσού της ενίσχυσης ή της υπολειπόμενης ενίσχυσης και β) ο εκδοχέας υποχρεούται να προβεί στην κατά το νόμο απαιτούμενη αναγγελία στον ΦΥ, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Οι εκχωρήσεις γίνονται αποδεκτές μετά από έλεγχο εγκυρότητας. Όταν από τον έλεγχο προκύπτει ότι η εκχώρηση δεν είναι έγκυρη επιστρέφεται αμελλητί στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που την εξέδωσε. Όταν καταβληθεί ενίσχυση ισόποση του ποσού της εκχώρησης με ευθύνη του ΦΥ η σύμβαση εκχώρησης επιστρέφεται στο δικαιούχο.

11.10 Ανοιχτός Καταπιστευτικός Λογαριασμός - Escrow Account

1. Μετά την αποδοχή της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης, για την διευκόλυνση της υλοποίησης που επενδυτικού σχεδίου, παρέχεται η δυνατότητα χρήσης ανοικτού καταπιστευτικού λογαριασμού σε ποσό ίσο ή μικρότερο της δημόσιας δαπάνης. Εφόσον ο δικαιούχος επιλέξει τη χρήση ανοικτού καταπιστευτικού λογαριασμού, για κάθε δαπάνη που υλοποιεί καταβάλει και εξοφλεί μόνο την ιδιωτική συμμετοχή. Η αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη, μετά από τον έλεγχο επιλεξιμότητάς της, καταβάλλεται απευθείας σε λογαριασμό του προμηθευτή. Ο μηχανισμός λειτουργίας του ανοικτού καταπιστευτικού λογαριασμού ή escrow account είναι ο ακόλουθος:

α) **Βήμα 1:** Με την υπογραφή της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης ενός δικαιούχου σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα, ενεργοποιούνται και οι διαδικασίες χρήσης του Escrow Account. Ειδικότερα, μετά από αίτημα του δικαιούχου, στο οποίο θα δηλώνει τη βούλησή του για χρήση του escrow account και τη δήλωση προσχώρησης στη σύμβαση, δημιουργείται στον Escrow Account, που αφορά το Υποέργο στο οποίο έχει ενταχθεί, υπο-λογαριασμός/μερίδα στο όνομά του.

β) **Βήμα 2:** Για την αποδέσμευση της χρηματοδότησης, ο δικαιούχος, αφού πρώτα έχει ολοκληρώσει ένα μέρος του επενδυτικού σχεδίου, θα υποβάλλει στο Πληροφοριακό Σύστημα του Υποέργου, αίτημα επαλήθευσης - καταβολής των δαπανών του, συνυποβάλλοντας τα μερικώς εξοφλημένα τιμολόγια και τυχόν ποσοστό ιδιωτικής συμμετοχής. Το μη εξοφλημένο ποσό των τιμολογίων θα καταβληθεί στη συνέχεια από τον Ανοικτό Καταπιστευτικό Λογαριασμό.

γ) **Βήμα 3:** Μετά από έλεγχο των προσκομισθέντων δικαιολογητικών από τον ΦΥ, δίνεται εντολή στο Ταμείο να αποδεσμεύσει - εκταμιεύσει από τον λογαριασμό του δικαιούχου συγκεκριμένο ποσό υπέρ κάθε παρόχου - προμηθευτή του δικαιούχου για λογαριασμό του και μέχρι το ανώτατο ύψος της δημόσιας δαπάνης. Στη συνέχεια, η εντολή αποστέλλεται σε ηλεκτρονική μορφή ψηφιακά υπογεγραμμένη από τον ΦΥ στο Ταμείο, που εκτελεί τις πληρωμές, καταβάλλοντας άμεσα τα σχετικά ποσά στους λογαριασμούς, που τηρούν οι πάροχοι - προμηθευτές του δικαιούχου σε πιστωτικά ιδρύματα. Τα χρήματα πιστώνονται απ' ευθείας στους προμηθευτές του.

11.11 Παρακολούθηση της υλοποίησης των αιτήσεων ενίσχυσης

1. Η παρακολούθηση της υλοποίησης των αιτήσεων ενίσχυσης αφορά:

α) στη παρακολούθηση της υλοποίησης της αίτησης ενίσχυσης,

β) στην πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της αίτησης καταβολής της ενίσχυσης σύμφωνα με όσα ορίζονται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης και στην εθνική νομοθεσία σχετική με τις δαπάνες της αίτησης για την καταβολή της ενίσχυσης και

γ) στην πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της υλοποίησης της αίτησης χρηματοδότησης.

2. Η παρακολούθηση γίνεται με ευθύνη του ΦΥ με την υποστήριξη των οργάνων ελέγχου της επόμενης παραγράφου.

11.12 Όργανα ελέγχου και επιτροπή ενστάσεων

1. Η πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των αιτήσεων καταβολής της ενίσχυσης καθώς και η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης διενεργείται από ελεγκτές και ομάδα ελέγχου.

2. Χρέη ελεγκτών εκτελούν υπάλληλοι του ΦΥ ή/και ελεγκτές εγγεγραμμένοι σε Μητρώο Ελεγκτών. Μετά από εισήγηση του ΦΥ, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων καθορίζονται τα τυπικά προσόντα των ελεγκτών ή/και η ιδιότητά τους, το έργο και οι υποχρεώσεις τους, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διαδικασία δημιουργίας και διαχείρισης του Μητρώου Ελεγκτών. Ελεγκτές δύναται να είναι και οι αξιολογητές των αιτήσεων ενίσχυσης. Η διαδικασία του ελέγχου των αιτήσεων καταβολής της ενίσχυσης δύναται να ανατίθεται σε εξωτερικό ελεγκτή – ανάδοχο με τη διαδικασία των δημόσιων συμβάσεων.

3. Σε κάθε αίτημα καταβολής της ενίσχυσης αντιστοιχεί ένας ελεγκτής με τον αναπληρωτή του ο οποίος διενεργεί διοικητική επαλήθευση..
4. Στον ΦΥ, μετά από εισήγησή του, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων ορίζεται ομάδα ελέγχου. Στην απόφαση ορίζονται τα μέλη, το αντικείμενο του ελέγχου, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου υποχρεούνται να διενεργήσουν τον έλεγχο και να παραδώσουν την έκθεσή τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την υλοποίηση του ελέγχου. Η Επιτροπή αποτελείται από τρία (3) έως επτά (7) μέλη ανάλογα με το συνολικό προϋπολογισμό της αίτησης καταβολής της ενίσχυσης και τις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά της ελεγχόμενης επένδυσης.
5. Μετά από εισήγηση του ΦΥ, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων συστήνονται μία ή περισσότερες δευτεροβάθμιες Γνωμοδοτικές Επιτροπές ελέγχου των ενστάσεων επί του πορίσματος επαλήθευσης/πιστοποίησης των αιτήσεων καταβολής της ενίσχυσης. Η Επιτροπή αποτελείται από τρία (3) μέλη με τους αναπληρωτές τους. Στην απόφαση ορίζεται η σύνθεση της Επιτροπής, ο Πρόεδρός τους, τα τυπικά προσόντα τους ή/και η ιδιότητα τους, το έργο και οι υποχρεώσεις τους, οι κανόνες λειτουργίας της, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την λειτουργία της.
6. Οι ελεγκτές, τα μέλη της ομάδας ελέγχου καθώς και τα μέλη των Γνωμοδοτικών Επιτροπών υποβάλλουν Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 τήρησης εχεμύθειας και σύγκρουσης συμφερόντων.
7. Ο ΦΥ είναι υπεύθυνος για την τήρηση της αρχής της αμεροληψίας της Διοίκησης κατά την διαδικασία της αξιολόγησης.

11.13 Επαλήθευση αιτήσεων καταβολής της ενίσχυσης

1. Για την εξέταση των αιτημάτων καταβολής της ενίσχυσης ο ΦΥ διενεργεί διοικητική επαλήθευση με την υποστήριξη των ελεγκτών και των οργάνων ελέγχου της προηγούμενης παραγράφου. Η διοικητική επαλήθευση συνίσταται στην πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της αίτησης καταβολής της ενίσχυσης σύμφωνα με όσα ορίζονται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης, στην παρούσα και στην εθνική νομοθεσία που είναι σχετική με τις δαπάνες της αίτησης ενίσχυσης και καταλήγει στην συμπλήρωση της έκθεσης επαλήθευσης για τις ενδιάμεσες πληρωμές ή έκθεση πιστοποίησης για την τελική πληρωμή. Αρνητική έκθεση αιτιολογείται πλήρως με σαφή και εξαντλητική αναφορά στη νομοθεσία. Αρνητική έκθεση χωρίς σαφή και εξαντλητική αναφορά στη νομοθεσία δεν θεωρείται έγκυρη και συνεπώς η διαδικασία επαλήθευσης επαναλαμβάνεται. Με ευθύνη του ΦΥ οι δικαιούχοι με αρνητική έκθεση ενημερώνονται αμελλητί για το περιεχόμενο της έκθεσης.
2. Για την έγκριση του τελικού αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης εκτός από διοικητικό έλεγχο διενεργείται επιτόπιος έλεγχος από τον ΦΥ. Η ομάδα ελέγχου του τελικού αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης, δύναται κατά την κρίση της να ελέγξει εκ νέου τη νομιμότητα και ορθότητα εν όλο ή εν μέρει των δικαιολογητικών καταβολής της ενίσχυσης προηγούμενων αιτημάτων.

11.14 Ενστάσεις κατά της Έκθεσης Επαλήθευσης/ Πιστοποίησης

Δικαιούχοι που δεν συμφωνούν με το πόρισμα ελέγχου του ελεγκτή ή την έκθεση επαλήθευσης/πιστοποίησης δύνανται να υποβάλουν ενδικοφανή προσφυγή κατά την έννοια του άρθρου 25 του νόμου 2690/1999, εφεξής «ένσταση», εντός αποκλειστικής ημερομηνίας δέκα (10) ημερολογιακών

ημερών από τη γνωστοποίηση του πορίσματος γνωμοδότησης. Η ένσταση αντικρούει το πόρισμα της γνωμοδότησης βάσει του περιεχομένου της αίτησης ενίσχυσης αλλά και πρόσθετων πληροφοριών και δικαιολογητικών που ο δικαιούχος δύναται να προσκομίσει. Οι ενστάσεις εξετάζονται τόσο ως προς τη νομιμότητα της επένδυσης όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης από τη δευτεροβάθμια γνωμοδοτική επιτροπή κατ' αναλογία των διαδικασιών της πρωτοβάθμιας αξιολόγησης. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας ο ΦΥ ενημερώνει τους δικαιούχους για το πόρισμα της δευτεροβάθμιας γνωμοδότησης.

11.15 Τροποποίηση επενδύσεων

1. Η τροποποίηση όρων της απόφασης ένταξης είναι δυνατή μετά από αίτημα του φορέα της επένδυσης, το οποίο μπορεί να υποβληθεί καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι την υποβολή αιτήματος τελικού ελέγχου. Η διαπίστωση της ανάγκης τροποποίησης της επένδυσης μπορεί να προκύψει:

α) Με την υποβολή αίτησης τροποποίησης στοιχείων της επένδυσης από το δικαιούχο. Στην αίτηση θα πρέπει να αναφέρονται τα σημεία τροποποίησης, να τεκμηριώνονται επαρκώς οι λόγοι τροποποίησης στοιχείων της επένδυσης και να επισυνάπτονται όλα τα έγγραφα και δικαιολογητικά που την τεκμηριώνουν. Αντίστοιχη αίτηση υποβάλλεται και για τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας. Η απόφαση τροποποίησης, όποτε απαιτείται, θα καταχωρηθεί στο πληροφοριακό σύστημα πριν την υποβολή του αιτήματος πληρωμής.

β) Κατά τη διαδικασία παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης της επένδυσης και ελέγχου αυτής, στην περίπτωση που διαπιστώνονται αλλαγές στα στοιχεία της επένδυσης όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης ή αποκλίσεις κατά την υλοποίηση της επένδυσης (λόγω διαχειριστικών προβλημάτων, εμπλοκών στην εκτέλεση της επένδυσης κ.α.)

2. Οι τροποποιήσεις μπορεί να αφορούν, με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων που απορρέουν από τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων:

α) ουσιώδεις διαφοροποιήσεις του φυσικού και οικο-νομικού αντικειμένου ή μείωση της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου

β) παράταση του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της επένδυσης

γ) αλλαγή στοιχείων του δικαιούχου (της νομικής μορφής, της επωνυμίας της επιχείρησης κ.λπ.)

δ) μεταβολή του χρηματοδοτικού σχήματος (π.χ. ίδια συμμετοχή, τραπεζικός δανεισμός κ.λπ.)

ε) διόρθωση προφανών σφαλμάτων

στ) αλλαγή του τύπου εγκατάστασης, και υπό τους όρους της διατήρησης της επένδυσης στην ίδια Περιφέρεια (NUTS 2), εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και της μη μεταβολής του είδους και των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών

3. Τα αιτήματα τροποποίησης πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος και λαμβάνουν μοναδικό αριθμό και ημερομηνία οριστικοποίησης.

4. Κάθε δικαιούχος έχει δυνατότητα υποβολής μέχρι δύο (2) αιτημάτων τροποποίησης.

5. Ο ΦΥ εξετάζει το αίτημα τροποποίησης της επένδυσης προκειμένου να γίνει αποδεκτό ή όχι. Στις περιπτώσεις που το αίτημα τροποποίησης γίνει αποδεκτό, τροποποιούνται, επί μέρους στοιχεία της εγκριτικής απόφασης, εκδίδεται τροποποίηση αυτής από τον ΦΥ. Αν το αίτημα τροποποίησης δεν γίνει

αποδεκτό, απορρίπτεται με πλήρη αιτιολόγηση των λόγων απόρριψης. Το αποτέλεσμα της απόρριψης τροποποίησης κοινοποιείται στον δικαιούχο ο οποίος δεσμεύεται να υλοποιήσει το Υποέργο σύμφωνα με την εν ισχύ εγκριτική απόφαση.

6. Τα αιτήματα γίνονται δεκτά, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της πρόσκλησης και της εγκριτικής απόφασης

β) εξακολουθούν να εξυπηρετούνται οι αρχικοί στόχοι της επένδυσης και να διατηρείται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της,

γ) δεν διαφοροποιούνται κριτήρια επιλεξιμότητας και υπαγωγής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα πρόσκληση

δ) δεν επέρχεται αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, του συνολικού ποσού της ενίσχυσης, ούτε των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών

ε) εξακολουθούν να τηρούνται οι προϋποθέσεις του Γενικού Μέρους και του κατά περίπτωση εφαρμοστέου άρθρου του ΓΑΚ

11.16 Καταβολή ενίσχυσης

Μετά την οριστικοποίηση της επαλήθευσης (με ή χωρίς αντιρρήσεις) ο ΦΥ προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την καταβολή της ενίσχυσης στον δικαιούχο. Ο ΦΥ καταγράφει τα δεδομένα της καταβολής ενίσχυσης στη σχετική ηλεκτρονική φόρμα στο πληροφοριακό σύστημα καθώς και το σύνολο των απαραίτητων δικαιολογητικών που προσκομίζονται από τον δικαιούχο.

11.17 Ολοκλήρωση επένδυσης

1. Με βάση τα αποτελέσματα της οριστικής Έκθεσης Πιστοποίησης ελέγχου αιτήματος τελικής πληρωμής, αλλά και προηγούμενων οριστικών Εκθέσεων Πιστοποίησης ενδιάμεσων πληρωμών και καταβολής προκαταβολής (αν έχουν γίνει), διαμορφώνεται η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης η οποία αποτελεί και προϋπόθεση για την εκταμίευση του υπολειπόμενου ποσού προς τον δικαιούχο. Η Βεβαίωση εκδίδεται μέσω του πληροφοριακού συστήματος με μοναδικό κωδικό επαλήθευσης εγγράφου, χρονοσήμανση και QR Code και τα καταχωρημένα σε αυτή στοιχεία επιβεβαιώνονται από τον ΦΥ.

2. Με τη Βεβαίωση Ολοκλήρωσης :

α) βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου της ενίσχυσης, δηλ. έχει περατωθεί φυσικά, έχει παραληφθεί και πιστοποιηθεί το σύνολο των εργασιών της ενίσχυσης ή έχει εκτελεστεί πλήρως (τα παραδοτέα, η επίτευξη της τιμής των δεικτών και των στόχων της ενίσχυσης)

β) βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου της ενίσχυσης και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης δαπανών (συνολική δαπάνη και αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη) όλων των προηγούμενων ενδιάμεσων Αιτημάτων Καταβολής Ενίσχυσης καθώς και του τελικού Αιτήματος

γ) ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και αποτυπώνονται ποσά που ενδεχόμενα έχουν ήδη καταβληθεί καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό

- δ) καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της ενίσχυσης
- ε) διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του δικαιούχου που τίθενται στην απόφαση Χρηματοδότησης και ειδικότερα των υποχρεώσεων δημοσιότητας
- στ) διαπιστώνεται η συμμόρφωση του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί (από ΦΥ, ΕΥΣΤΑ, Αρχή Ελέγχου, Εξωτερικοί Ελεγκτές λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της Ε.Ε.)
- ζ) καθορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης κάθε Μακροχρόνιας Υποχρέωσης του δικαιούχου, όπως αυτές έχουν προδιαγραφεί στην Εγκριτική Απόφαση Ενίσχυσης και ο τρόπος παρακολούθησής μίας εκάστης εξ αυτών.
- η) Η βεβαίωση ολοκλήρωσης κοινοποιείται στον δικαιούχο με κάθε πρόσφορο μέσο (πληροφοριακό σύστημα, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, συμβατικό ταχυδρομείο).

11.18 Ανάκληση ένταξης επενδύσεων

1. Οι δικαιούχοι μπορούν να αιτηθούν την ανάκληση της ένταξής τους σε οποιοδήποτε στάδιο, με την υποβολή αιτήματος στο ΠΣ, στο οποίο αναλύονται οι λόγοι αδυναμίας εκτέλεσης της επένδυσης σύμφωνα με τους όρους ένταξής της.
2. Στη συνέχεια του αιτήματος και κατόπιν της εξέτασής του από τον ΦΥ, ο τελευταίος εκδίδει σχετική απόφαση ανάκλησης. Η απόφαση αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και κοινοποιείται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στον δικαιούχο.
3. Στην περίπτωση που για τη συγκεκριμένη επένδυση, η οποία ανακαλείται, έχει καταβληθεί πληρωμή, τότε γίνεται ανάκτηση του ποσού εντόκως από τη στιγμή που τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και τουλάχιστον με βάση το επιτόκιο ανάκτησης της ΕΕ.
4. Η διαπίστωση της ανάγκης ανάκλησης της απόφασης ένταξης επένδυσης μπορεί να προκύψει και μετά από διαπιστωμένη απάτη, βάσει απόφασης αρμόδιας δικαστικής αρχής ή κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης της επένδυσης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται σοβαρές αποκλίσεις/εμπλοκές σε σχέση με την προγραμματισθείσα πρόοδο ή τους όρους ένταξής της. Η διαδικασία ανάκλησης δύναται να ενεργοποιείται, εφόσον επιβάλλεται κατόπιν ελέγχων εθνικών ή ενωσιακών ελεγκτικών οργάνων ή όταν διαπιστώνεται:
  - α) η παρέλευση του χρόνου υποβολής πρώτου αιτήματος πληρωμής ή υλοποίησης της επένδυσης, χωρίς έγκριση σχετικής παράτασης
  - β) σοβαρή εμπλοκή στην ανάληψη νομικών δεσμεύσεων
  - γ) μη αποδεκτή απόκλιση του φυσικού αντικειμένου
  - δ) αδυναμία στην καθολική πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου και της επιλεξιμότητάς του με βάση τα πρωτότυπα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης
  - ε) άλλη παράβαση του εθνικού ή ενωσιακού θεσμικού πλαισίου η οποία διενεργείται από τον δικαιούχο δόλια και δεν επιδέχεται θεραπεία.

12. Υποχρεώσεις δικαιούχων - Τήρηση μακροχρόνιων υποχρεώσεων

12.1 Προϋποθέσεις χορήγησης της δημόσιας ενίσχυσης

Οι προϋποθέσεις χορήγησης της δημόσιας ενίσχυσης καθώς και οι υποχρεώσεις των δικαιούχων τόσο κατά την υλοποίηση της επένδυσης όσο και για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων αυτών, είναι:

1. Να υλοποιήσουν την επένδυση σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυση, όπως ισχύει κάθε φορά.
2. Ο δικαιούχος επιβεβαιώνει ότι, κατά τα δύο έτη που προηγούνται της αίτησης υπαγωγής, δεν έχει προβεί σε μετεγκατάσταση της επιχειρηματικής εγκατάστασης στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση, και δεσμεύεται ότι δεν θα το πράξει εντός μέγιστης περιόδου δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση.
3. Το αργότερο εντός έξι μηνών από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης του επενδυτικού σχεδίου στο Υπόεργο, οι δικαιούχοι θα έχουν προβεί σε έναρξη εργασιών και να υποβάλουν στον ΦΥ αίτηση πληρωμής ή να έχουν αιτηθεί και λάβει σχετική παράταση, η οποία δεν μπορεί να ξεπερνά τους έξι μήνες εκτός των περιπτώσεων ανωτέρας βίας οι οποίες εξετάζονται κατά περίπτωση. Σε αντίθετη περίπτωση οφείλουν να παραιτηθούν από την υλοποίηση της επένδυσης, διαφορετικά η απόφαση ένταξης ανακαλείται και ο δικαιούχος δεν μπορεί να επανα-υποβάλλει αίτηση ενίσχυσης στο εν λόγω Υπόεργο.
4. Να τηρούν το χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης, όπως αυτό προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης της επένδυσης στο Υπόεργο. Σε περίπτωση μεταβολής του για οποιονδήποτε λόγο, θα προηγηθεί από τον δικαιούχο, σχετικό αίτημα τροποποίησης της επένδυσης πριν την έκδοση της βεβαίωσης ολοκλήρωσης αυτής.
5. Οι επενδύσεις διατηρούνται στην περιοχή υλοποίησης για τουλάχιστον πέντε έτη για τις μεγάλες επιχειρήσεις, ή τουλάχιστον τρία έτη για τις ΜΜΕ, μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης. Αυτό δεν εμποδίζει την αντικατάσταση μονάδας ή εξοπλισμού που κατέστησαν παρωχημένα ή υπέστησαν βλάβες κατά την περίοδο αυτή, εφόσον η οικονομική δραστηριότητα διατηρείται στη περιοχή υλοποίησης κατά τη σχετική ελάχιστη απαιτούμενη περίοδο.
6. Να μη μεταβάλλουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ενισχυόμενης επιχείρησης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης και τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων παρά μόνο μετά από έγκριση του ΦΥ.
7. Να μη χρησιμοποιούν τα πάγια στοιχεία που έχουν ενισχυθεί για δραστηριότητες που έρχονται σε αντίθεση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας της αίτησης ενίσχυσης στο Υπόεργο.
8. Να μη μεταβιβάζουν πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα, κυριότητας του δικαιούχου και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης. Ο δικαιούχος οφείλει να γνωστοποιήσει την αντικατάσταση στους αρμόδιους φορείς παρακολούθησης. Τα πάγια στοιχεία που αντικαταστάθηκαν μέσω της αίτησης ενίσχυσης δεν επιτρέπεται να πωληθούν ως παραγωγικός

εξοπλισμός αξίας. Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί στο πλαίσιο του παρόντος Υποέργου, δεν είναι δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο επίσπευσης πλειστηριασμού.

9. Να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα ή / και να μην παύουν τη λειτουργία της επιχείρησης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.

10. Στο πλαίσιο των μακροχρόνιων δεσμεύσεών τους να λειτουργούν τουλάχιστον σε ποσοστό 60% της εγκεκριμένης δυναμικότητας σε ότι αφορά στο τελικό προϊόν της επένδυσης.

11. Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του πληροφοριακού συστήματος με τα δεδομένα και έγγραφα που απαιτούνται για τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των επενδύσεων που υλοποιούν ή έχουν ολοκληρώσει, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και την πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο πληροφοριακό σύστημα.

12. Οι δικαιούχοι καθ' όλη τη διάρκεια επιλεξιμότητας της επένδυσης θα τηρούν απόλυτα την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Κάθε διαπίστωση παράβασης από τους ελέγχους, επιφέρει ανάκτηση της ενίσχυσης ανάλογη του ύψους του ευρήματος, όπως αυτό καθορίζεται στην έκθεση ελέγχου.

13. Η επένδυση θα είναι σύμφωνη με την ενωσιακή νομοθεσία και με την εθνική νομοθεσία για την περιβαλλοντική προστασία. Όταν για μια επένδυση απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ, η ενίσχυση υπόκειται στην προϋπόθεση ότι η εν λόγω εκτίμηση έχει εκτελεστεί και ότι η άδεια κατασκευής έχει χορηγηθεί για το συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο πριν από την ημερομηνία χορήγησης της μεμονωμένης ενίσχυσης.

14. Διατήρηση της επένδυσης στην περιοχή για τουλάχιστον 5 έτη για τις μεγάλες επιχειρήσεις και τουλάχιστον 3 έτη για τις ΜΜΕ (αυτό δεν εμποδίζει την αντικατάσταση μονάδας ή εξοπλισμού που έχουν καταστεί παρωχημένα ή έχουν υποστεί βλάβες, εφόσον η οικονομική δραστηριότητα διατηρείται στην περιοχή).

12.2 Υποχρεώσεις τήρησης και παροχής των απαραίτητων στοιχείων

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης και για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους, οι δικαιούχοι οφείλουν:

1. να παρέχουν κάθε σχετική πληροφόρηση, που αφορά στην υλοποίηση της επένδυσης και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιαδήποτε παραστατικά ζητηθούν, παρέχοντας πρόσβαση στα λογιστικά τους βιβλία σε όλες τις Ελεγκτικές υπηρεσίες του Κράτους και της ΕΕ.

2. να παρέχουν στον ΦΥ ή / και στους αξιολογητές ή άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό του, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων.

3. Ο δικαιούχος υποχρεούται να διατηρεί στην περιοχή παρέμβασης εγκατάσταση ή υποκατάστημα.

12.3 Υποχρεώσεις εφαρμογής δράσεων ενημέρωσης ή δημοσιότητας

Οι δικαιούχοι οφείλουν να αναρτούν κατά την διάρκεια της υλοποίησης της επένδυσης και πριν από το πρώτο αίτημα πληρωμής, πινακίδα στον χώρο πραγματοποίησης των εργασιών, όπου να αποτυπώνεται η συμβολή του αντίστοιχου Υποέργου ενίσχυσης της Επένδυσης σύμφωνα με τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 821/2014 περί καθορισμού κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τις λεπτομέρειες για τη μεταβίβαση και διαχείριση των συνεισφορών των προγραμμάτων, την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, τα τεχνικά χαρακτηριστικά των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας για τις επενδύσεις και το σύστημα καταγραφής και αποθήκευσης των δεδομένων καθώς και το άρθρο 13 και το παράρτημα ΙΙΙ του Καν. (ΕΕ) 808/2014.

12.4 Υποχρεώσεις αποδοχής ελέγχων και επιτόπιων επισκέψεων από όλα τα εθνικά και κοινοτικά όργανα

Ο δικαιούχος έχει την υποχρέωση να δέχεται και να διευκολύνει τη διενέργεια κάθε ελέγχου και επιτόπιας αυτοψίας από όλα τα εθνικά και κοινοτικά όργανα, για όσο διαρκούν οι δεσμεύσεις που απορρέουν από την ένταξή του στο Υποέργο.

12.5 Εφαρμογή διοικητικών κυρώσεων – Ανάκτηση ενίσχυσης

1. Η αιτούμενη ενίσχυση απορρίπτεται ή, στην περίπτωση που έχει ήδη χορηγηθεί, ανακτάται εξ ολοκλήρου και εντόκως τουλάχιστον με βάση το επιτόκιο ανάκτησης όταν δεν πληρούνται:

α) τα κριτήρια επιλεξιμότητας της παρούσας απόφασης.

β) άλλες υποχρεώσεις, που προβλέπονται από διατάξεις της ενωσιακής ή εθνικής νομοθεσίας, ιδίως αυτές που αφορούν στις κρατικές ενισχύσεις ή άλλα υποχρεωτικά πρότυπα, συνδέονται με το ενισχυόμενο Υποέργο και επηρεάζουν λειτουργικά την επένδυση.

2. Οι ίδιες συνέπειες επέρχονται και εάν διαπιστωθεί ότι ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία με σκοπό να λάβει ενίσχυση. Στην περίπτωση αυτή ο δικαιούχος αποκλείεται από το Υποέργο.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί τροποποίησης του επενδυτικού σχεδίου, εάν η ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί, κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης ή εντός πενταετίας από την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας αυτής, τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στην υποπερίπτωση 6.1 της παρούσης, καθώς και αυτές που απορρέουν από την απόφαση ένταξης της επιχείρησης στο Υποέργο, επιβάλλονται οι κυρώσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΧ της παρούσας απόφασης.

4. Για την επιβολή των εν λόγω κυρώσεων λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα της παράβασης, η έκταση, καθώς και η διάρκεια της μη συμμόρφωσης σε σχέση με τις προϋποθέσεις ενίσχυσης.

5. Οι κυρώσεις του Παραρτήματος VIII δεν επιβάλλονται όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία ή σε σφάλμα της αρμόδιας ή άλλης αρχής και το σφάλμα αυτό δεν μπορούσε, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, να εντοπιστεί από το υπόχρεο προς συμμόρφωση πρόσωπο.

6. Η αίτηση ενίσχυσης ή η αίτηση καταβολής της ενίσχυσης απορρίπτεται σε περίπτωση που ο δικαιούχος ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του εμποδίζει τη διενέργεια οποιουδήποτε σχετικού ελέγχου, με εξαίρεση τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας.

13. Διαφάνεια των ενισχύσεων

Για τη διασφάλιση της υποχρέωσης διαφάνειας, όπως προβλέπεται από τον ΓΑΚ (άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ)) σχετικά με τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων, αναρτώνται σε δημόσια προσβάσιμο διαδικτυακό ιστότοπο οι κάτωθι συνοπτικές πληροφορίες για τις χορηγηθείσες μεμονωμένες κρατικές ενισχύσεις προϋπολογισμού άνω των 500.000 ευρώ εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησης τους:

- α) Επωνυμία του δικαιούχου
- β) Αναγνωριστικό ταυτότητας δικαιούχου
- γ) Είδος επιχείρησης (ΜΜΕ/μεγάλη) κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης
- δ) Περιφέρεια στην οποία βρίσκεται ο δικαιούχος, σε επίπεδο NUTS II
- ε) Τομέας δραστηριότητας σε επίπεδο ομάδας NACE
- στ) Στοιχείο ενίσχυσης, εκπεφρασμένο ως ακέραιο ποσό στο εθνικό νόμισμα
- ζ) Μέσο ενίσχυσης [επιχορήγηση / επιδότηση επιτοκίου, δάνειο / επιστρεπτές προκαταβολές / επιστρεπτέα επιχορήγηση, εγγύηση, φορολογικό πλεονέκτημα ή φορολογική απαλλαγή, χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου, άλλο (να διευκρινιστεί)]
- η) Ημερομηνία χορήγησης
- θ) Στόχος της ενίσχυσης
- ι) Χορηγούσα αρχή
- ια) Αριθμός αναφοράς του μέτρου ενίσχυσης

Οι παραπάνω πληροφορίες θα πρέπει να οργανώνονται και να είναι προσβάσιμες με τυποποιημένο τρόπο, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα III, του ΓΑΚ, και να επιτρέπουν λειτουργίες αποτελεσματικής αναζήτησης και λήψης αρχείων. Οι εν λόγω πληροφορίες δημοσιεύονται εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης και παραμένουν διαθέσιμες για τουλάχιστον 10 έτη από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης (άρθρο 12 του ΓΑΚ).

14. Προσωπικά δεδομένα

Ο ΦΥ καθώς και τα εθνικά και ενωσιακά ελεγκτικά όργανα έχουν τη δυνατότητα να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα όταν είναι αναγκαίο για τους σκοπούς αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης, της διασφάλισης ορθής υλοποίησης των έργων, λογιστικών και λοιπών ελέγχων της χρήσης των κονδυλίων στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και το Νόμο 4624/2019. Σημειώνεται ιδίως ότι η απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης η οποία θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την επωνυμία των εταιριών /

συνδικαιούχων των έργων και το ΑΦΜ αυτών θα αναρτηθούν για λόγους διαφάνειας στις ιστοσελίδες της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, του Ταμείου Ανάκαμψης και στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

15. Τελικές διατάξεις

α) Μετά από εισήγηση του ΦΥ με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων καθορίζονται λεπτομερώς οι διαδικασίες αξιολόγησης των αιτήσεων ενίσχυσης. Με ίδια ή όμοια απόφαση καθορίζονται λεπτομερώς και οι διαδικασίες ελέγχου της αίτησης πληρωμής και της καταβολής της ενίσχυσης.

β) Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας τα εξής παραρτήματα:

Παράρτημα I: Λίστα δικαιολογητικών ένταξης

Παράρτημα II: Πρότυπο Οικονομοτεχνικής μελέτης

Παράρτημα III: Υπόδειγμα Υπεύθυνης Δήλωσης

Παράρτημα IV: Αίτηση χρηματοδότησης

Παράρτημα V: Λίστα δικαιολογητικών αιτήματος πληρωμής

Παράρτημα VI: Εξόφληση δαπανών επενδυτικού σχεδίου

Παράρτημα VII: Πίνακας Κυρώσεων

Παράρτημα VIII: Επιλέξιμες δραστηριότητες του NACE 55: Καταλύματα

Παράρτημα IX: Οδηγία 2021/C 58/01

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Λίστα δικαιολογητικών ένταξης

1. Υποβολή αίτησης ενίσχυσης
2. Οικονομοτεχνική μελέτη (Παράρτημα VI)
3. Οικονομικές καταστάσεις τριών τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων
4. Δήλωση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ)
5. Άδεια λειτουργίας υφιστάμενης μονάδας ή δικαιολογητικό απαλλαγής
6. **ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1 :** Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου
  - 6.1 Τεκμηρίωση χρήσης μακροπρόθεσμου δανείου
  - 6.2 Βεβαίωση μέσου υπολοίπου, τραπεζικού λογαριασμού, τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης ένταξης, με σκοπό την απόδειξη της διαθεσιμότητας των ιδίων πόρων για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής.
  - 6.3 Πρόθεση ή έγκριση χορήγησης δανείου από Τράπεζα ή άλλο χρηματοδοτικό οργανισμό.
  - 6.4 Απόφαση της επενδυτικής επιτροπής του fund και βεβαίωση καταχώρησης του fund από την αρμόδια Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.
  - 6.5 Απόφαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου της Α.Ε. (Δ.Σ. ή Γ.Σ.) για την έκδοση ομολογιακού δανείου και βεβαίωση γνωστοποίησής της στο ΓΕΜΗ (σε περίπτωση έκδοσης ομολογιακού δανείου).
  - 6.6 Επιστολή του νόμιμου εκπροσώπου του για την πρόθεση λήψης δανείου. Στην περίπτωση αυτή ο νόμιμος εκπρόσωπος υποχρεούται να προσκομίσει κάποιο από τα ανωτέρω έγγραφα των περιπτώσεων 6.1 – 6.3 εντός 10 ημερών από την ημέρα ειδοποίησης για την ένταξη της πρότασης που υπέβαλε στο Υποέργο.
  - 6.7 Δικαιολογητικό του τρόπου σχηματισμού των φορολογηθέντων αποθεματικών από πραγματοποιηθέντα έσοδα (ενδεικτικά, Λογαριασμοί 46,48 (ΕΛΠ) ή 41.03, 41.04, 41.05 (ΕΓΛΣ), Ισολογισμός χρήσης σχηματισμού αυτών, Προσάρτημα Ισολογισμού με «Στοιχεία Καθαρής Θέσης», Κατάσταση Μεταβολών καθαρής θέσης, Απόφαση ΓΣ σχηματισμού αποθεματικών, κατά περίπτωση).
  - 6.8 Απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την έγκριση Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου(ΑΜΚ).
  - 6.9 Σε περίπτωση επενδυτικών φορέων εισηγμένων σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά:
    - (α) Απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την έγκριση της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου.
  - 6.10 Σε κάθε περίπτωση
    - (α) Τροποποίηση καταστατικού (για ήδη υλοποιηθείσα αύξηση κεφαλαίου)
    - (β) Απόσπασμα απόφασης Γενικής Συνέλευσης για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή σε περίπτωση προσωπικής εταιρείας, πράξη τροποποίησης καταστατικού (σε κάθε περίπτωση, θα αναφέρεται ο σκοπός της αύξησης).
    - (γ) Πιστοποιητικό για την καταχώρηση στο ΓΕΜΗ ή στο οικείο Μητρώο
7. **ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2 :** Νομική μορφή επιχείρησης
  - 7.1 Βεβαίωση ΕΜΣΑΟ ή άλλου Μητρώου (καταχώρησης/μεταβολών) ή αίτηση αναγνώρισης για τις περιπτώσεις ΑΣ., Ο.Π., Ομ.Π. ή άλλων συλλογικών σχημάτων.
  - 7.2 Βεβαίωση ΓΕΜΗ / ΕΜΣΑΟ ή άλλου Μητρώου (καταχώρησης/μεταβολών)
8. **ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3 :** Προστασία του περιβάλλοντος
  - 8.1 Όπως προκύπτει από την Οικονομοτεχνική μελέτη
9. **ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4 :** Προσδιορισμός της βιωσιμότητας της επένδυσης

9.1 Όπως προκύπτει από την Οικονομοτεχνική μελέτη

10. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

Απόκτηση του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού, που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει

- 10.1 Βεβαιώσεις αρμόδιων αρχών ή και λοιπά στοιχεία από τα οποία να τεκμηριώνεται ότι η επιχειρηματική εγκατάσταση έχει κλείσει (ενδεικτικά, βεβαίωση ΓΕΜΗ ή δήλωση μεταβολών Δ.Ο.Υ. για την παύση λειτουργίας της εγκατάστασης ή τη θέση σε εκκαθάριση ή συγκεντρωτικές καταστάσεις μισθοδοσίας και λογαριασμοί καταναλώσεων, των τελευταίων περιόδων παραγωγικής και μη παραγωγικής λειτουργίας ή και μηδενικές δηλώσεις ΦΠΑ).
- 10.2 Πιστοποιητικό από ανεξάρτητο εκτιμητή μηχανικό ή από επίσημο φορέα για το ακίνητο (κτήριο).
- 10.3 Έκθεση από πραγματογνώμονα Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος ή άλλου επίσημου φορέα για τον μηχανολογικό εξοπλισμό.
- 10.4 Υπεύθυνη Δήλωση του πωλητή με ηλεκτρονική υπογραφή ή με χειρόγραφη υπογραφή θεωρημένη για το γνήσιο από αρμόδια υπηρεσία.

11. Χώρος εγκατάστασης

- 11.1 Σε περίπτωση εγκατάστασης σε ιδιόκτητο χώρο: Τίτλος κυριότητας και πιστοποιητικό μεταγραφής αυτού στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο
- 11.2 Σε περίπτωση εγκατάστασης σε μη ιδιόκτητο χώρο: Σύμβαση μίσθωσης με αντίστοιχη εγγραφή δήλωσης στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή δήλωση ιδιοκτήτη (ιδιωτικού ή δημόσιου φορέα) για την πρόθεση πώλησης ή μίσθωσης για το σκοπό της επένδυσης. Το μισθωτήριο προσκομίζεται με την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης.

12. Υπεύθυνη Δήλωση με όλα τα απαραίτητα κριτήρια που προβλέπονται στο Υποέργο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Πρότυπο Οικονομοτεχνικής μελέτης¹

Εισαγωγή - Περίληψη επενδυτικού σχεδίου -

- I. Σύντομη περιγραφή αντικειμένου και των χαρακτηριστικών του επενδυτικού σχεδίου
  - II. Γενικά χαρακτηριστικά της επιχείρησης σε συνάφεια με το Υποέργο 3 : «Πράσινο Αγροτουρισμός»
  - III. Τόπος εγκατάστασης.
  - IV. Συνολικό κόστος επένδυσης
  - V. Αναφορά της σκοπιμότητας και των στόχων της επιχείρησης από την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου (συσχέτιση με τους στόχους του Υποέργου).
- 1. Στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου και τεκμηρίωση της νόμιμης σύστασης και λειτουργίας του**
    - 1.1. Στοιχεία ίδρυσης φορέα
    - 1.2. Χρόνος ίδρυσης - σύντομο ιστορικό ανάπτυξης, καταστατικός σκοπός
    - 1.3. Εταιρική - Μετοχική Σύσταση
    - 1.4. Μετοχικό/ Εταιρικό/Συνεταιριστικό Κεφάλαιο (κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης ενίσχυσης)
    - 1.5. Στοιχεία μετόχων /εταίρων/μελών του φορέα
    - 1.6. Δραστηριότητα του φορέα
    - 1.7. Μέγεθος φορέα επενδυτικού σχεδίου-Αναφορά στο μέγεθος του φορέα
    - 1.8. Νόμιμη λειτουργία φορέα
  - 2. Τεχνική περιγραφή επενδυτικού σχεδίου**
    - 2.1. Γενική παρουσίαση του επενδυτικού σχεδίου
    - 2.2. Στοιχεία του χώρου υλοποίησης της επένδυσης
      - 2.2.1. Ιδιοκτησιακό Καθεστώς
    - 2.3. Υφιστάμενες Εγκαταστάσεις – Υφιστάμενα πάγια
    - 2.4. Περιγραφή του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου (αναλυτική περιγραφή δαπανών)
    - 2.5. Περιγραφή της παραγωγικής διαδικασίας (υφιστάμενης και νέας)
      - 2.5. Δυναμικότητα – Ισχύς
  - 3. Στοιχεία απασχόλησης (υφιστάμενης και νέας) σε ΕΜΕ**
    - 3.1. Τεκμηρίωση των υφιστάμενων και νέων θέσεων απασχόλησης
    - 3.2. Παρουσίαση των αναγκαίων νέων θέσεων απασχόλησης για την επένδυση
  - 4. Επενδυτικό σχέδιο**

¹ Αξιολογείται η συμπλήρωση κάθε ερωτήματος και η επίτευξη των στόχων των δεικτών στην παράγραφο 6)

- 4.1. Πλήρης και εξαντλητική παρουσίαση επενδυτικού σχεδίου που περιλαμβάνει τα τεχνικά και λοιπά χαρακτηριστικά δαπανών
- 4.2. Πλήρης περιγραφή των κτιριακών εγκαταστάσεων με αναφορά σε ποσότητες και υλικά κατασκευής. Αιτιολόγηση της σκοπιμότητας, της λειτουργικής και του εύλογου κόστους της κάθε δαπάνης
- 4.3. Τεχνικά και λοιπά χαρακτηριστικά δαπανών. Πλήρης περιγραφή των χαρακτηριστικών του εξοπλισμού με αναφορά σε ισχύ, δυναμικότητα και παραγωγικότητα. Αιτιολόγηση της σκοπιμότητας, της λειτουργικής και του εύλογου κόστους της κάθε δαπάνης
- 5. Κόστος επενδυτικού σχεδίου**
  - 5.1. Παρουσίαση συγκεντρωτικού πίνακα κόστους.
  - 5.2. Πίνακας κόστους ανά κατηγορία ενίσχυσης και δαπανών
- 6. Χρηματοδότηση επενδυτικού σχεδίου**
  - 6.1. Παρουσίαση χρηματοδοτικού σχήματος – Ανάλυση των πηγών χρηματοδότησης.
- 7. Προβλέψεις βιωσιμότητας του επενδυτικού σχεδίου**
  - 7.1. Κόστος επενδυτικού σχεδίου
  - 7.2. Προβλέψεις
  - 7.3. Παραδοχές
  - 7.4. Παραγωγή και βαθμός απασχόλησης
  - 7.5. Πωλήσεις
  - 7.6. Α' και Β' ύλες
  - 7.7. Κόστος προσωπικού (υφιστάμενου και νέου)
  - 7.8. Λοιπά έξοδα
  - 7.9. Συνολικό κόστος παραγωγής
  - 7.10. Κεφάλαιο κίνησης
  - 7.11. Υφιστάμενες δανειακές υποχρεώσεις
  - 7.12. Ξένα κεφάλαια
  - 7.13. Αποσβέσεις
  - 7.14. Λογαριασμός εκμετάλλευσης
  - 7.15. Διανομή κερδών
- 8. Δείκτες βιωσιμότητας**
  - 8.1. Αριθμοδείκτες επίδοσης

- 8.1.1. Γενική ρευστότητα του Φορέα πριν την επένδυση (Κυκλοφορούν Ενεργητικό² / Βραχυχρόνιες υποχρεώσεις) > 1
- 8.1.2. Καθαρό περιθώριο κέρδους του Φορέα μετά την επένδυση (Καθαρό κέρδος³ / συνολικό τζίρο) > 1%
- 8.2. Χρηματοοικονομική ανάλυση
  - 8.2.1. Εσωτερικός συντελεστής απόδοσης (IRR) του Φορέα μετά την επένδυση για περίοδο 10 ετών > 10
  - 8.2.2. Ικανότητα αποπληρωμής τοκοχρεολυσίων (ΙΑΤ) του Φορέα μετά την επένδυση < 2

---

² (Αποθέματα + Απαιτήσεις + Διαθέσιμα)

³ Μετά φόρων , τόκων και αποσβέσεων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III: Υποδείγματα Υπεύθυνης Δήλωσης

Περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα:

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της πρόσκλησης για τη ΔΡΑΣΗ:ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ του ΤΑΑ, ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας «.....» ή σε περίπτωση υπό σύσταση επιχείρησης ως συμμετέχων εταίρος σε αυτή δηλώνω ότι:

α) Τα αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική αίτηση υποβολής καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και αρχεία που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο της πρότασης είναι, ακριβή και αληθή. Σε περίπτωση αντιφατικών υποβαλλόμενων στοιχείων θα λαμβάνονται υπόψη αυτά που έχουν δηλωθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα.

β) Έχω λάβει γνώση του περιεχομένου της προκήρυξης και των παραρτημάτων αυτής καθώς και των υποχρεώσεων που απορρέουν σε περίπτωση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος καθεστώτος.

γ) Ο φορέας της επένδυσης διαθέτει κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα και δύναται να εκδώσει πιστοποιητικό περί μη πτώχευσης και μη υποβολής αίτησης για πτώχευση καθώς και πιστοποιητικό περί μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση.

δ) Ο φορέας της επένδυσης δεν έχει υποβάλει και δεν προτίθεται να υποβάλει αίτηση ενίσχυσης σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες με αυτές που προτείνονται προς ενίσχυση στο παρόν.

ε) Το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο στο σύνολό του ή εν μέρει δεν έχει υπαχθεί και δεν θα υποβληθεί προς υπαγωγή στο ίδιο ή άλλο καθεστώς ενίσχυσης.

στ) Δεν έχει πραγματοποιηθεί έναρξη του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης όπως αυτή ορίζεται στην παρ ..... περίπτωση (.....).

ζ) Ο φορέας δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση σε βάρος της οποίας έχει κινηθεί ή εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία οι ενισχύσεις αυτές έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά.

η) Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου:

- δεν είναι προβληματική επιχείρηση, όπως αυτή ορίζεται στο στοιχείο 18 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2024 ως ισχύει και ότι υποβάλλει τα ανά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ..... της παρούσας πρόσκλησης,
- Δεν έχει προβεί σε έναρξη των εργασιών όπως αυτή ορίζεται στο στοιχείο 23) του άρθρου 2 του Κανονισμού (δείτε σχετικό για το προτεινόμενο έργο πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης
- Δεν έχει λάβει ενίσχυση στο πλαίσιο εθνικού ή ενωσιακού προγράμματος βάσει Κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας της ΕΕ ή του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 ως ισχύει ή άλλων Κανονισμών Απαλλαγής της ΕΕ ή Αποφάσεων της ΕΕ για επιλέξιμες δαπάνες που συμπεριλαμβάνονται στο προτεινόμενο για χρηματοδότηση έργο ή

- ότι, σε περίπτωση που έχει λάβει ενίσχυση βάσει των ανωτέρω για επιλέξιμες δαπάνες που συμπεριλαμβάνονται στο προτεινόμενο για χρηματοδότηση έργο, δε θα υπάρξει υπέρβαση των εντάσεων ή ποσών ενίσχυσης που προβλέπονται στα κατά περίπτωση άρθρα του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 ως ισχύει, ύστερα από τη χορήγηση ενίσχυσης στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης και ότι υποβάλλει συμπληρωμένο τον Πίνακα του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ... της παρούσας πρόσκλησης
- δεν έχει προβεί σε μετεγκατάσταση - όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 61α του τροποποιημένου ΓΑΚ με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1084 της Επιτροπής της 14ης Ιουνίου 2017 (άρθρο 6, παρ.3. β της παρούσας προκήρυξης) - στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση, κατά τη διετία πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης και δεν θα το πράξει εντός περιόδου δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση,
  - δεν πραγματοποιεί το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του δημοσίου βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών,
  - δεν έχει ανατεθεί στο φορέα η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού,
  - δεν έχει ανατεθεί στο φορέα από το κράτος αποκλειστικά η προσφορά υπηρεσιών και
  - δεν επιχορηγείται η λειτουργία του φορέα με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων,
  - έχει λάβει σαφή γνώση ότι το επενδυτικό σχέδιο που υποβάλλει είναι εναρμονισμένο και υπακούει στους περιορισμούς σχετικά με την σώρευση ενισχύσεων.

θ) Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου είναι ΜΜΕ (πολύ μικρή / μικρή / μεσαία επιχείρηση) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα Ι του ΓΑΚ ή μεγάλη επιχείρηση εάν δεν πληροί τα κριτήρια του Παραρτήματος Ι του ΓΑΚ, όπως αυτή προσδιορίζεται με βάση την εταιρική του σύνθεση κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και ότι υποβάλλει τα ανά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ..... της παρούσας πρόσκλησης .

ι) Κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του υποβαλλόμενου επενδυτικού σχεδίου η δικαιούχος επιχείρηση (υφιστάμενη, υπό ίδρυση ή υπό συγχώνευση ΜΠΜ) θα έχει αποκτήσει την νομική μορφή, την εταιρική σύνθεση, την κατηγορία βιβλίων και την έδρα (ή το υποκατάστημα της επιχείρησης στην ελληνική επικράτεια) όπως αυτά αποτυπώνονται στα αντίστοιχα πεδία της αίτησης

ια) Δεν υφίσταται σχέση μεταξύ του φορέα της επένδυσης και του πωλητή και τα πάγια στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται από επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει δεν έχουν στο παρελθόν ενισχυθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων (μόνο στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχει την αγορά παγίων στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει)

ιβ) Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού η αγορά των οποίων ενισχύεται από το επενδυτικό σχέδιο (α) θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση, (β) θα περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης στην οποία χορηγείται η ενίσχυση και (γ) αγοράζονται από πωλητή μεταξύ του οποίου και του φορέα της επένδυσης δεν υφίσταται καμία σχέση εξάρτησης (μόνο στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχει δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού)

ιγ) Το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο διασφαλίζει τις απαραίτητες συνθήκες ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος των ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά

ιδ) Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών (ΠΣΚΕ, ΟΠΣ, ΤΑΧΙΣ κ.λπ.)

ιε) Το σύνολο των ενεργειών για την υλοποίηση των εργασιών, όπως αυτές περιγράφονται στην οικονομοτεχνική μελέτη θα γίνουν με νόμιμο τρόπο, κατόπιν εκδόσεως των σχετικών αδειών ή της σχετικής απόφασης απαλλαγής όπου δεν απαιτείται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: Αίτηση χρηματοδότησης

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΥΡΙΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΔΡΑΣΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

ΥΠΟΕΡΓΟ

ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

(Συμπληρώνεται από τον Δικαιούχο)

0. ΕΓΓΡΑΦΟ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Πριν ολοκληρωθεί η ηλεκτρονική υποβολή, ο Δικαιούχος (ο νόμιμος εκπρόσωπος) επισυνάπτει στο Πληροφοριακό σύστημα ένα ηλεκτρονικό έντυπο (.pdf) με σφραγίδα και υπογραφή, στο οποίο δηλώνει ότι ο ίδιος αναλαμβάνει την ευθύνη της υποβολής της παρούσας Αίτησης Χρηματοδότησης.

Χωρίς την επισύναψη του εγγράφου κατάλληλα υπογεγραμμένου και σφραγισμένου η υποβολή δεν θα μπορεί να ολοκληρωθεί

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
Τίτλος Επένδυσης	
Τίτλος Επένδυσης (Αγγλικά)	

2. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		
2. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		
2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ.	
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ(Αγγλικά)	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ.	
ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ. (Προαιρετικό πεδίο συμπλήρωσης)	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΙΔΡΥΣΗΣ	ΒΑΣΕΙ ΕΝΑΡΞΗΣ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ.	
ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	ΑΤΟΜΙΚΗ/ΟΕ/ΕΕ/ΙΚΕ/ΕΠΕ/ΑΕ/ΚΟΙΣΠΕ/ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ/ΝΕΠΙΑ	
Α.Φ.Μ.	Συμπληρώνεται ο Α.Φ.Μ. της Επιχείρησης	
V.A.T. (ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ)	Συμπληρώνεται εφόσον αφορά	
Δ.Ο.Υ.		
ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΕΙΣΜΕΝΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	Συμπληρώνεται ο αριθμός των κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων	
ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ/ΥΠΟ ΣΥΣΤΑΣΗ	
ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΜΙΚΡΗ/ΜΕΣΣΑΙΑ/ΜΕΓΑΛΗ	
2.2 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ (ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ NUTS Level II Κωδικοποίηση)		
2.2.1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
2.2.2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
2.2.3. ΔΗΜΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
2.2.4. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
2.2.5. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜΟΣ	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ
	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ
	ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
2.2.6. ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
2.2.7. FAX	Προαιρετικό προς συμπλήρωση	
2.2.8. Ιστοχώρος (Website)	Προαιρετικό προς συμπλήρωση	
2.2.9. Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail) (αποκλειστικά της επιχείρησης ή του νόμιμου εκπροσώπου)	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	

3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ	
ΕΠΩΝΥΜΟ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΟΝΟΜΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση

Α.Φ.Μ.	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΔΗΜΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΟΔΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΑΡΙΘΜΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΠΟΛΗ / ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ / ΤΘ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΤΗΛΕΦΩΝΟ (Σταθερό)	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΤΗΛΕΦΩΝΟ (Κινητό)	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
FAX	Προαιρετικό προς συμπλήρωση
e-mail νόμιμου εκπροσώπου ή της επιχείρησης	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση

4. ΚΩΔΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (Κ.Α.Δ.)

4.	Κ.Α.Δ. – ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		
4.1	Κ.Α.Δ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΘΑ ΚΑΤΑΤΑΧΘΕΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ (Προστίθενται οι απαραίτητες γραμμές)		
A/A	Κωδικός	Περιγραφή Κ.Α.Δ.	Ημερομηνία προσθήκης
1	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ
2			

5. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ

5	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ		
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ		
ΤΟΠΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΡΓΟΥ		
ΕΙΔΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	επιχορήγηση	
ΠΟΣΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
Περιγραφή του έργου		

6. ΑΔΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

6	ΑΔΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ		
Τίτλος άδειας	Δυναμικότητα	Αριθμός Άδειας	
ΕΚΔΟΥΣΑ ΑΡΧΗ	Μόνο εφόσον υπάρχει άδεια		
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ	Μόνο εφόσον υπάρχει άδεια		

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ	Μόνο εφόσον υπάρχει άδεια
ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Απαλλαγή από υποχρέωση έκδοσης άδειας λειτουργίας	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Παρατηρήσεις που αφορούν τις άδειες	
Συμπληρώνεται με τυχόν παρατηρήσεις σχετικά με την άδεια λειτουργίας της επιχείρησης. Σε περίπτωση που, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, πρέπει να υπάρξει σχετική αναφορά στο πεδίο αυτό	

7. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

7.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
7.1	ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (Συμπεριλαμβάνονται τα στοιχεία της επιχείρησης και τα στοιχεία συνδεδεμένων και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ)	
	ΕΤΟΣ 2019	ΕΤΟΣ 2020
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΣΕ €)	Υποχρεωτικό πεδίο	Υποχρεωτικό πεδίο
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (ΣΕ €)	Υποχρεωτικό πεδίο	Υποχρεωτικό πεδίο
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ (ΣΕ ΕΜΕ)	Υποχρεωτικό πεδίο	Υποχρεωτικό πεδίο
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση Με επιλογή από :ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΗ, ΜΙΚΡΗ, ΜΕΣΑΙΑ.	

8. ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

8	ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ (ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ)	
	Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων για τη δημοσιότητα, την πληροφόρηση και τη διάχυση των αποτελεσμάτων	
	Ο δικαιούχος δεσμεύεται ότι το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει σαφείς και συγκεκριμένες δεσμεύσεις ως προς την τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων περί δημοσιότητας και πληροφόρησης.	ΝΑΙ/ΟΧΙ
	Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων που αφορούν κρατικές ενισχύσεις	
	Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τους εθνικούς και ενωσιακούς κανόνες που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις κατά το στάδιο της πρόσκλησης, της απόφασης ένταξης και πιθανών τροποποιήσεων αυτής.	ΝΑΙ/ΟΧΙ
	Τήρηση των κατευθυντηρίων αρχών που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη	

διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα.	ΝΑΙ/ΟΧΙ

Προϋπόθεση για τη συνέχιση της διαδικασίας είναι η θετική απάντηση **ΝΑΙ** σε όλα τα ανωτέρω.

ΑΝ ΟΧΙ ΔΕΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ

9. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ			
9. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ			
9.1 ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ			
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ		Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
ΔΗΜΟΣ		Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
	ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ		Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
FAX		Προαιρετικό	
e-mail		Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
9.2 Κ.Α.Δ. ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (εφόσον είναι παραπάνω από ένας προστίθεται γραμμή)			
A/A	Κωδικός	Περιγραφή Κ.Α.Δ.	Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΤΟΝ ΚΑΔ;
1			ΝΑΙ/ΟΧΙ
9.3 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ (ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ) ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ – ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ (ΑμεΑ)			
Υπάρχουν υποδομές διευκόλυνσης πρόσβασης των ΑμεΑ;			ΝΑΙ/ΟΧΙ
ΕΙΔΟΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΤΙΡΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΑμεΑ ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΕΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ			
9.3.1	ΡΑΜΠΕΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ		ΝΑΙ/ΟΧΙ
Παρατηρήσεις:		Υποχρεωτικό πεδίο προς συμπλήρωση όταν η απάντηση είναι ΝΑΙ	
9.3.2	ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ ΑμεΑ		ΝΑΙ/ΟΧΙ
Παρατηρήσεις:		Υποχρεωτικό πεδίο προς συμπλήρωση όταν η απάντηση είναι ΝΑΙ	
9.3.3	ΔΩΜΑΤΙΑ ΑμεΑ (Ισχύει όνο για τις επιχειρήσεις του Κ.Α.Δ. 55)		ΝΑΙ/ΟΧΙ

Παρατηρήσεις:	Υποχρεωτικό πεδίο προς συμπλήρωση όταν η απάντηση είναι ΝΑΙ	
9.3.4	ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΙ ΑμεΑ (ΟΠΤΙΚΟΙ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΙ κλπ)	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Παρατηρήσεις:	Υποχρεωτικό πεδίο προς συμπλήρωση όταν η απάντηση είναι ΝΑΙ	
9.3.5	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΕΣ ΤΟΥΛΛΕΤΕΣ ΑμεΑ	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Παρατηρήσεις:	Υποχρεωτικό πεδίο προς συμπλήρωση όταν η απάντηση είναι ΝΑΙ	
9.3.6	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑμεΑ	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Παρατηρήσεις:	Υποχρεωτικό πεδίο προς συμπλήρωση όταν η απάντηση είναι ΝΑΙ	
9.3.7	ΕΙΔΙΚΟ MENU ΓΙΑ ΑμεΑ (Ισχύει μόνο για τις επιχειρήσεις των Κ.Α.Δ. 55	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Παρατηρήσεις:	Υποχρεωτικό πεδίο προς συμπλήρωση όταν η απάντηση είναι ΝΑΙ	

1. Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται προς τον ΦΔ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη διεύθυνση email που έχει δηλώσει ο υποψήφιος, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών.

ΑΠΟΔΕΧΟΜΑΙ

2. Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα σχετικά δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης.

ΑΠΟΔΕΧΟΜΑΙ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: Λίστα δικαιολογητικών αιτήματος πληρωμής

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτούνται:

1. Κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr (πρόσφατη εκτύπωση)
2. Τροποποιήσεις του καταστατικού σύστασης της εταιρίας, εφόσον έχουν υπάρξει
3. Βεβαίωση περί μη περαιτέρω τροποποίησης του καταστατικού
4. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας και Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας ή Βεβαίωση παρακράτησης (απόδοσης) φόρων και ασφαλιστικών εισφορών
5. Πιστοποιητικά μη πτώχευσης και μη αίτησης για πτώχευση, μη θέσης σε εκκαθάριση, μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση
6. Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης έναντι δανείου και βεβαίωση εκταμίευσης αυτού, εφόσον έχει γίνει εκχώρηση
7. Υπεύθυνη Δήλωση νομίμου εκπροσώπου με γνήσιο υπογραφής όπου δηλώνεται ότι δεν έχει εκχωρηθεί η επιχορήγηση, εφόσον δεν έχει γίνει εκχώρηση.
8. Απόδειξη είσπραξης επιχορήγησης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας. Στην περίπτωση καταβολής προκαταβολής, πέραν των ανωτέρω απαιτείται η υποβολή ισόποσης Εγγυητικής Επιστολής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: Εξόφληση δαπανών επενδυτικού σχεδίου

Για τις εξοφλήσεις των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενός επενδυτικού σχεδίου, θα λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών επί φορολογητέων πράξεων και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες θα αποτελούν επενδυτικές δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του Κ.Φ.Ε. (Ν. 4172/2013, ΠΟΛ. 1216/1.10.2014 και ΠΟΛ.1079/6.4.2015) και η εξόφλησή τους να γίνεται - ώστε εξασφαλίζεται επαρκής διαδρομή ελέγχου - με τους ακόλουθους αποδεκτούς τρόπους:

1. Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και κάτω (χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και δίχως τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με μετρητά.
2. Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ), η τμηματική ή ολική εξόφληση της, να γίνει με χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής. Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:
  - 2.1 Η κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη).
  - 2.2 Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών της επιχείρησης που πραγματοποιεί την πληρωμή ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών).
  - 2.3 Η έκδοση επιταγής της επιχείρησης ή η έκδοση τραπεζικής επιταγής από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.
  - 2.4 Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής (έως του ορίου που επιτρέπεται από τα ΕΛΤΑ). Επισημαίνεται ότι η επιβάρυνση για την έκδοση της ταχυδρομικής επιταγής δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.
  - 2.5 Η καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Πληρωμών ή Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος), είτε με μετρητά, είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών πληρωμών (μεταφορά εντός του ίδιου Ιδρύματος ή έμβασμα).

Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν δαπάνη για την οποία πρόκειται να εκδοθεί παραστατικό καθαρής αξίας άνω των €500, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης και απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής, είναι:

1. Έκδοση επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, που έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:

- 1.1 τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης ή βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί η επιταγή (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό-αποδέκτης)
- 1.2 φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής και
- 1.3 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
2. Κατάθεση μετρητών στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή ή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν.3862/2010 (ήτοι Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών), από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:
  - 2.1 το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό ή στον λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών από το οποίο θα προκύπτει ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών προς τον λήπτη της Ενίσχυσης (δικαιούχο) και ο καταθέτης – επενδυτής και
  - 2.2 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
3. Μεταφορά από τον εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή τον ταυτοποιημένο επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών σε εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή σε επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:
  - 3.1 αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας ή του Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών για μεταφορά χρημάτων από το οποίο θα προκύπτουν τα στοιχεία των λογαριασμών δικαιούχου και προμηθευτή
  - 3.2 τα σχετικά έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών ή των επαγγελματικών λογαριασμών πληρωμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης και
  - 3.3 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
4. Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, είτε με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από το δικαιούχο, είτε με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:
  - 4.1 αντίγραφο του σώματος της αντίστοιχης επιταγής,
  - 4.2 σε περίπτωση έκδοσης της επιταγής με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου της ενίσχυσης, το έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) του λήπτη της ενίσχυσης και
  - 4.3 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
5. Ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται:
  - 5.1 έντυπο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extrait) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο),
  - 5.2 αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της ενίσχυσης και
  - 5.3 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

6. Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης (εταιρικής σε περίπτωση Νομικού Προσώπου), είτε να συνδέεται απαραίτητως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης, δηλαδή του επιχειρηματία μόνο στην περίπτωση των ατομικών επιχειρήσεων και οπωσδήποτε εταιρική σε περίπτωση που ο δικαιούχος της ενίσχυσης είναι εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση θα υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή θα αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται:
- 6.1 αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και
  - 6.2 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
7. Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:
- 7.1 αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του δικαιούχου και του προμηθευτή και
  - 7.2 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω δικαιολογητικού με τίτλο «αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)» ισχύει μόνο για τους δικαιούχους που τηρούν Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (πρώην βιβλία Γ' κατηγορίας).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν εμφανώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαράς αξίας έως και 500€) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής ή σχετική αναγραφή στο εν λόγω τιμολόγιο/παραστατικό ότι εξοφλήθηκε τοις μετρητοίς και με σφραγίδα του προμηθευτή εφόσον το τιμολόγιο/παραστατικό είναι χειρόγραφο.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών θα συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων (χειρόγραφο ή μηχανογραφική τήρηση) θα προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών/στοιχείων του επιχειρηματικού σχεδίου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κλπ.) στο βιβλίο εσόδων-εξόδων της επιχείρησης.

Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων θα προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης, όπως τηρούνται σε ξεχωριστή λογιστική μερίδα. Γενικές επισημάνσεις: Σε κάθε περίπτωση ο ΦΥ έχει το δικαίωμα να ζητήσει την προσκόμιση οποιουδήποτε συμπληρωματικού εγγράφου ή λογιστικού στοιχείου κρίνει σκόπιμο, προκειμένου να εξασφαλίσει τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποβληθεισών δαπανών και την ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών θα έχει πλήρως εξοφληθεί πριν από την ολοκλήρωση/οριστικοποίηση της εκάστοτε τελικής έκθεσης επαλήθευσης/ πιστοποίησης της επένδυσης.

Οι δαπάνες του επιχειρηματικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.

Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την επένδυση στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες του επιχειρηματικού σχεδίου. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών της επιχορηγούμενης επένδυσης.

Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός της δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση ή και πληρωμή τιμολογίου με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία, για την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).

Όλες οι εταιρείες-προμηθευτές της επιχείρησης για τις δαπάνες του προγράμματος θα τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση καταθέσεων σε προσωπικό λογαριασμό και όχι εταιρικό (εξαιρούνται οι προμηθευτές που είναι ατομικές επιχειρήσεις) δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.

Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταίρων /μετόχων της επιχείρησης.

Δεν θα γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.

Δεν είναι επιλέξιμοι οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου. Επίσης, οι δαπάνες για πρόστιμα, προσαυξήσεις, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας εξοπλισμού τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) θα καταχωρηθούν στο μητρώο παγίων της επιχείρησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.

Ο δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια, σε κάθε περίπτωση θα εκτυπώνονται.

Σε περίπτωση προμήθειας εξοπλισμού από το εξωτερικό, το Proforma Invoice (προτιμολόγιο) δύναται να γίνει αποδεκτό σε ενδιάμεση επαλήθευση για πιστοποίηση χωρίς τα συνοδευτικά παραστατικά διακίνησης. Τα σχετικά παραστατικά διακίνησης του εξοπλισμού θα προσκομιστούν το αργότερο κατά το στάδιο της τελικής επαλήθευσης.

Στην περίπτωση όπου έχει δοθεί προκαταβολή για την προμήθεια εξοπλισμού, ο οποίος δεν έχει παραληφθεί, η δαπάνη αυτή γίνεται δεκτή στα πρώτα 3 αιτήματα πληρωμής, υπό τον όρο ότι ο εξοπλισμός αυτός θα έχει εγκατασταθεί και λειτουργήσει στο αμέσως επόμενο αίτημα πληρωμής και όχι μεταγενέστερα του τελικού αιτήματος ελέγχου (ολοκλήρωση της επένδυσης).

Σε διαφορετική περίπτωση ο ΦΥ θα προβαίνει σε δημοσιονομική διόρθωση και σε ανάκτηση του αναλογούντος ποσού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: Πίνακας Κυρώσεων

	ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΚΑΙ / Η ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	
ΟΡΟΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ	ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΟΥ / ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΟΥ / ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ
1) Τήρηση χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης	Στην περίπτωση μη τήρησης το χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης, και παρόδου προθεσμίας κατά την οποία ο δικαιούχος δεν έχει ενημερώσει τους φορείς παρακολούθησης της επένδυσης για την πορεία της και δεν έχει αιτηθεί παράταση δεόντως αιτιολογημένη, η επένδυση θεωρείται ότι εγκαταλείφθηκε, η απόφαση ένταξης ανακαλείται και οι τυχόν καταβληθείσες ενισχύσεις αναζητούνται.	
2) Διακοπή λειτουργίας της επιχείρησης / Διακοπή ενισχυόμενης δραστηριότητας		Σε περίπτωση που η επιχείρηση διακόψει οριστικά τη λειτουργία της ή τη δραστηριότητα για την οποία έχει ενισχυθεί, ο ΦΥ οφείλει να προβεί άμεσα στην ανάκτηση της καταβληθείσας δημόσιας δαπάνης αναλογικά για τα έτη διακοπής της ενισχυθείσας δραστηριότητας.
3) Μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων που ενισχύθηκαν	Μεταβίβαση παγίων που ενισχύθηκαν στο πλαίσιο του Υποέργου χωρίς την άμεση αντικατάστασή τους από άλλα αντίστοιχα με τα ενισχυόμενα, και σχετική ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, οδηγεί σε μη πιστοποίηση της επένδυσης και ανάκτηση των τυχόν καταβληθεισών	Μεταβίβαση παγίων μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης, χωρίς την άμεση αντικατάστασή τους με άλλα αντίστοιχα με τα ενισχυόμενα, και σχετική ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, οδηγεί σε ανάκτηση της δημόσιας δαπάνης που καταβλήθηκε για την απόκτηση των παγίων αυτών με την προϋπόθεση ότι η

	ενισχύσεων.	επιχείρηση δεν έχει διακόψει τη δραστηριότητα για την οποία ενισχύθηκε. Σε αντίθετη περίπτωση η καταβληθείσα δημόσια δαπάνη ανακτάται στο σύνολό της.
4) Πώληση παγίων που αντικαταστάθηκαν μέσω της αίτησης ενίσχυσης, ως παραγωγικός εξοπλισμός αξίας.	Στην περίπτωση αυτή ανακτάται η δημόσια δαπάνη που καταβλήθηκε για την αντικατάστασή τους.	
5) Διαπίστωση μη νόμιμης λειτουργίας της επένδυσης (λειτουργία χωρίς αδειοδοτήσεις, νοθεία παραγόμενων προϊόντων)		Σε περίπτωση διαπίστωσης από τον ΦΥ ή τα εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα, μη νόμιμης λειτουργίας της Επιχείρησης, ενημερώνεται η αρμόδια υπηρεσία και επιβάλλεται κύρωση ύψους 1% της δημόσιας δαπάνης
6) Μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας εκτός Ένωσης όπου απαγορεύεται		Πλήρης ανάκτηση ενίσχυσης
7) Εξόφληση τιμολογίου με τρόπο μη αποδεκτό από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο		Ανακτάται η δημόσια δαπάνη που αντιστοιχεί στο συγκεκριμένο τιμολόγιο στο σύνολό της.
8) Υποχρέωση τήρησης των 5 συμβολαίων συνεργασίας για 3 έτη		Πλήρης ανάκτηση ενίσχυσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: Επιλέξιμες δραστηριότητες του NACE 55: Καταλύματα

1. Στο πλαίσιο της παρούσας ενισχύεται η ίδρυση των ακόλουθων λειτουργικών μορφών καταλυμάτων υπό τους εξής όρους, προϋποθέσεις και περιορισμούς:

- α) Ξενοδοχεία κλασσικού τύπου 5, 4 ή 3 αστέρων, ελάχιστης δυναμικότητας 10 δωματίων και 20 κλινών,
- β) Ξενοδοχεία τύπου επιπλωμένων δωματίων 5 ή 4 αστέρων, ελάχιστης δυναμικότητας 30 κλινών,
- γ) Ενοικιαζόμενα δωμάτια 4 κλειδιών, ελάχιστης δυναμικότητας 5 δωματίων και 10 κλινών,
- δ) Ενοικιαζόμενα επιπλωμένα διαμερίσματα 4 κλειδιών, ελάχιστης δυναμικότητας 5 δωματίων και 10 κλινών
- ε) Τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες μεμονωμένες ή σε σειρά ή σε συγκρότημα, μονόροφες ή δύοροφες μονοκατοικίες που έχουν αυτοτέλεια λειτουργίας, ανεξάρτητη εξωτερική προσπέλαση η κάθε μια και ιδιωτικότητα, ελάχιστων διαστάσεων:
  - αα) μονόχωρες 40 τ.μ
  - ββ) δύο κύριων χώρων 60 τ.μ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: Οδηγία 2021/C 58/01